

Coördinatieopdracht 2019

Gouverneur Carl Decaluwé, provincie West-Vlaanderen

Voorwoord

Voor West-Vlaanderen zijn de natuur, het polderwaterstelsel en de Noordzee belangrijke karakteristieken voor de economische activiteiten en de maatschappelijke behoeften binnen de provincie. De troeven van vruchtbare polderakkers, de kustzone en grote KMO-bedrijvigheid onder meer rond het agrofoodcomplex omvatten ook heuse maatschappelijke uitdagingen voor de toekomst. Het klimaatdiscours omvat veel meer dan milieuproblemen. Er is ook het grote belang van collectieve actie.

Windenergie is voor België de belangrijkste bron voor hernieuwbare energie. De windenergie op de Noordzee zal uitgebreid worden en quasi verdubbelen in de toekomst. Het project Ventilus zorgt voor een sterk en toekomstgericht West-Vlaams elektriciteitsnet en transporteert hernieuwbare energie vanop de zee en op het land naar verbruikers. West-Vlaanderen zal met Ventilus een essentiële draaischijf worden in de noodzakelijke omslag naar duurzame energie. Hiervoor moet er nieuwe infrastructuur gebouwd worden. Als een neutrale procesbegeleider waakte ik erover dat iedereen de kans krijgt om al zijn bezorgdheden te uiten en vragen te stellen en dat alle invalshoeken evenwaardig aan bod komen. Een aandachtspunt hierbij is weliswaar dat participatie niet mag leiden tot “alles in vraag te blijven stellen”. Dat geeft immers een onduidelijk discussiekader. Er wordt gewaakt over een goed omlijnd participatietraject zodat er geen vals gevoel van beslissingsmacht ontstaat.

Het is voor mij ook een erezaak dat West-Vlaanderen een nette provincie is, zonder zwerfvuil. Toerisme is belangrijk. Gastheerschap stroomt samen met een mooie, nette omgeving. Zwerfvuil heeft nefaste effecten voor de landbouw en de natuur.

2018 was een jaar met een aantal lopende West-Vlaamse coördinatieprojecten, zoals het Natuurinrichtingsproject De Blankaart, Zwinpolders en de Oudlandpolder. Hier wordt geanticipeerd op de realiteit van de waterschaarste tijdens de zomers, door infrastructurele, ruimtelijke en organisatorische aanpassingen aan het waterpeil in het gebied met meer waterbuffering. In West-Vlaanderen kennen we onze troeven. Er is tevens een aangroeiend bewustzijn en een verder groeiende samenwerking om antwoorden te bieden voor de uitdagingen waarvoor we staan.

Ik dank de leden van de Vlaamse regering, de Vlaamse overheid, het provinciebestuur en alle lokale besturen en andere partners voor het vertrouwen dat in mij en mijn Vlaamse dienst van de gouverneur wordt gesteld inzake de uitvoering van de coördinatieopdracht.

Carl Decaluwé

Gouverneur van West-Vlaanderen

Inhoudsopgave

Integraal waterbeleid	4
Waterbalans kuststreek	4
Waterschaarste	5
Internet of water	10
Raamakkoord Oudlandpolder	11
Zwerfvuil	15
Vorming professionele communicatie bij zwerfvuilovertredingen	16
Briefingsmoment handhavingsweek	16
Inspiratiemoment handhavingsweek	17
Handhavingsweek	17
Wielrennen	19
Secundaire scholen	21
Actieplan woonwagenbewoners	22
Stuurgroep Natuurinrichtingsproject De Blankaart	23
Stuurgroep Raamakkoord antiverziltingsmaatregelen bij Zwinuitbreiding	25
Planbegeleidingsgroep landinrichtingsproject Zwinpolders en landinrichtingsplan Nieuwe Watergang	27
T.OP Kustzone	30
Beheerregeling meeuwen	33
Complex Project Kustvisie	35
CP Nieuwe Sluis Zeebrugge	40
Gedumpte oorlogsmunitie in de Noordzee	41
Ventilus	42
Noord-Frankrijk	43
EGTS Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai	44
EGTS West-Vlaanderen/Flandre-Dunkerque-Côte d'Opale	44
Contacten met diverse personen, overheden en diensten	46
Vlaams Interbestuurlijk Coördinerend Overleg Ruimtelijke Ordening (VICORO)	47
Milieu	48
Water	49

Integraal waterbeleid

Waterbalans kuststreek

In opdracht van de provincie West-Vlaanderen voerde het studiebureau Antea een studie uit die de watervraag en het aanbod aan water analyseert specifiek voor de kustregio (kustlijn, polders, hinterland). De kustvlakte kenmerkt zich onder meer door een intensieve landbouw en een seizoensgebonden toerisme. Beide activiteiten zijn afhankelijk van de beschikbaarheid van water en de kwaliteit ervan.

De studie met als officiële titel “Waterbehoefte, -gebruik en -aanbod analyse van de kuststreek” kadert in het Europese SCAPE-project (Shaping Climate Change Adaptive PlacEs) dat tot oplossingen wil komen voor watermanagementproblemen veroorzaakt door klimaatwijzigingen. Het wil kustlandschappen in staat stellen zich beter te wapenen tegen en aan te passen aan de klimaatverandering.

De ervaringen met droogte en verzilting in 2017 in West-Vlaanderen maakten de klimaatwijziging heel zichtbaar. De provincie West-Vlaanderen wenste vanuit een studie naar de huidige en toekomstige waterbehoeften en noden een brede en diepgaande onderbouwing te hebben om haar beleid beter af te stemmen op toekomstige ontwikkelingen. De focus ligt op zoetwaterkwantiteit.

Het waterbalansmodel voor de polders en de bevaarbare waterlopen brengt het waterverbruik en het wateraanbod gedetailleerd in kaart op dagelijkse basis voor de periode 2013-2017. De simulatie houdt rekening met het peilbeheer in de polders en de interactie tussen freatisch grondwater en oppervlaktewater. Verder zijn er prognoses voor waterbehoeften in 2040 en 2100 rekening houdend met de effecten van klimaatveranderingen.

De opvolging en begeleiding verliep via een stuurgroep en een klankbordgroep. De gouverneur nam deel aan de klankbordgroep, die drie keer bijeenkwam tijdens de periode 2017-2018. Tijdens de studiedag ‘waterbalans en verzilting in de Kuststreek’ op 4 april 2019 werden de resultaten van het onderzoek gecommuniceerd.

De prognoses tonen bijvoorbeeld aan dat tegen 2040 de grondwateraanvulling in de winter nauwelijks zal wijzigen. In de zomer is er een beperkte daling, voornamelijk tijdens droge periodes. De effecten van een droogteperiode zoals de voorbije drie zomers, zouden dus langer voelbaar zijn onder andere voor de teelt van landbouwgewassen. Het effect van klimaatsverandering is voornamelijk zichtbaar op langere termijn, tegen het einde van de 21ste eeuw. De stijgende winterneerslag zorgt er voor dat het grondwaterreservoir voldoende aangevuld kan worden tijdens de winterperiode. Ondanks de voorspelde toename van de winteraanvulling, wordt een droge zomer een quasi-jaarlijks fenomeen tegen het einde van de 21ste eeuw.

De [resultaten](#) onderschrijven de noodzaak van een voldoende grondwateraanvulling en het bufferen van oppervlaktewater tijdens het voorjaar. Verder is er een duidelijke behoefte aan verdeelsleutels om prioritaire gebruikers te bevorderen in tijden van watertekort.

Daarom hebben de Vlaamse Milieumaatschappij, De Vlaamse Waterweg, het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, het Departement Omgeving, het Departement Economie, Wetenschap en

Innovatie, het Departement Landbouw en Visserij en het Agentschap Natuur en Bos de handen in elkaar geslagen om samen met de betrokken maatschappelijke actoren toe te werken naar een zo maximaal mogelijk gedragen afwegingskader. Het studiewerk en overleg voor dit onderzoekstraject is in handen van een consortium onder leiding van de KU Leuven, waarin ook Sumaqua, KPMG, Cycloop, Bodemkundige Dienst België en UA zetelen. De opdracht start op 1 januari 2020 en duurt 1 jaar. De actuele status is te raadplegen via www.vlaanderen.be/afwegingskader. West-Vlaanderen, en in het bijzonder de kuststreek en Limburg vormen pilootregio's voor dit afwegingskader bij een volgende droogteperiode. Enkel in deze regio's is er al een waterbalans beschikbaar.

Waterschaarste

De uitzonderlijke droogte wordt steeds minder uitzonderlijk. De feiten halen ons in. In vergelijking met 2017 en 2018 namen waterbeheerders in 2019 nog meer en vooral nog vroeger hun voorzorgen om het water zoveel mogelijk te bufferen. Het opgebouwde neerslagtekort leidde op 29 april zo tot een opschaling van 'normaal beheer' naar 'niveau 1: preventieve maatregelen'. Er waren toen al indicaties van problemen, echter heel lokaal. Op 9 mei volgde bij de VMM een overleg met alle waterbeheerders om de preventieve maatregelen op elkaar af te stemmen.

Het neerslagtekort bleef. De afvoer voor de IJzer bereikte historische laagtes. Tot begin juli was er geen noodzaak aan bijkomende verscherpte maatregelen. In de tweede helft van juni was er tussen 23 en 30 juni een hittegolf en daalden afvoeren op de waterwegen snel, in het bijzonder voor de IJzer. De eerste week van juli bleef ook zo goed als droog.

Na de hittegolf kwam de beregening snel op gang. Het dalende peil van de IJzer gaf begin juli al moeilijkheden. Na overleg met De Vlaamse Waterweg en de betrokken polderbesturen bleek het peil al op 2m84 (streefpeil is 3m14) en bleef het dagelijks met 3-4cm dalen. Er waren geen bijkomende (preventieve) maatregelen meer mogelijk die de waterbeheerder in eigen beheer kon nemen.

Het leidde tot de vraag van de conservator van De Blankaart voor een captatieverbod in het Blankaartbekken en aansluitend het advies van de Zuidijzerpolder op vrijdag 5 juli om een captatieverbod in het IJzerbekken in te stellen. Op vraag van de gouverneur stopte De Watergroep de inname uit de IJzer op 5 juli.

In de provincie Antwerpen waren er op 2 juli in 9 stroomgebieden al captatieverboden ingevoerd. Na overleg met Limburg volgden er nog enkele op 4 juli. De media-aandacht creëerde een watervaleffect: landbouwers capteerden massaal water uit de West-Vlaamse waterlopen. Dit bleek onder meer uit de aanvragen van captatievergunningen in de poldergebieden.

De berichtgeving was ook alarmerend. Het Laatste Nieuws titelde bijvoorbeeld op 4 juli 'zo droog dat plezierboten vastlopen' over het peil van de IJzer en op 8 juli was er een tekststuk over 'mogen we morgen ons gras nog sproeien? Droogtecommissie beslist vandaag over ons waterverbruik'.

Op Vlaams niveau was op 8 juli het advies echter om de droogtetoestand aan te houden op 'niveau 1: preventieve maatregelen'. Uit de indicatoren van De Vlaamse Waterweg, de vraag van ANB om een captatieverbod op ecologisch kwetsbare waterlopen in te stellen en de vraag van de VMM voor een captatieverbod in het Blankaartbekken, bleek nochtans de nood aan bijkomende coördinatie en

een opschaling. De Zuidijzerpolder trok op 9 juli de verleende captatievergunningen in. Bijkomend waren er meldingen dat de drinkwatervoorraad van vee in het IJzerbekken in het gedrang kwam door (snel) dalende peilen op onder meer de Poperingevaart (die uitmondt in de IJzer). Het peil op de IJzer zakte ondertussen tot 2m79 (in 2018 was er een captatieverbod bij 2m80).

Een captatieverbod in het ganse IJzerbekken op 10 juli vormde zo een noodzakelijke volgende stap. Dankzij de preventieve inspanningen van de waterbeheerders kwamen we in West-Vlaanderen pas dan in een verbodsscenario, anders was een captatieverbod al twee weken eerder aan de orde. Op 18 juli verleende de Droogtecommissie dan het advies om op te schalen naar niveau 2: coördinatie maatregelen’.

Aanpak

De droogteperiodes van 2017 en 2018 stelden ons waterbeheer voor ongeziene uitdagingen. West-Vlaanderen is nog meer dan de andere Vlaamse provincies kwetsbaar op vlak van waterbeschikbaarheid. Eén derde van de provincie is poldergebied met een continue dreiging van verzilting. Er is de sterke afhankelijkheid van neerslag en ‘vreemd’ water (water dat provincie binnenstroomt). In tijden van droogte hebben we, zeker in het kleine IJzerbekken, al gemerkt dat de aanvoer dreigt stil te vallen. Als landbouwprovincie is West-Vlaanderen toonaangevend in de agrofoodsector, maar het maakt bedrijven ook steeds afhankelijker van oppervlaktewater. En dan is er nog het Kusttoerisme met serieuze uitdagingen voor de drinkwaterbevoorrading.

De bevindingen en lessen uit 2017 en 2018 waren inspirerend voor de aanpak in 2019.

- **Maatwerk** is en blijft belangrijk via een regionaal overlegplatform. Naast de verhoogde kwetsbaarheid van West-Vlaanderen voor watertekort is de waterbehoefte ook verschillend afhankelijk van de regio en de periode van het jaar. Geen enkele droogteperiode is identiek. De gebiedsgerichte insteek realiseren we via het provinciaal droogteoverleg.
- **Planvorming, transparante procedures.** Betere afbakening van de duur van beperkende maatregelen, modelbesluitvorming en een gemeenschappelijke taal via een droogtewoordenboek. Bij de droogteperiode in 2017 was er geen kant-en-klaar scenario ter beschikking. Een plan voor de aanpak van watertekorten - gekoppeld aan een droogteperiode, was er nog niet. Sindsdien zijn heel wat beleidsplannen en acties op touw gezet die zowel inzetten op de vraag- als op de aanbodzijde. Voor de reactieve aanpak tijdens een droogteperiode is op Vlaams niveau in 2019 het draaiboek waterschaarste en droogte geactualiseerd en voor alle overlegstructuren een vergadersequentie en een permanentiekalender vastgelegd. De Vlaamse afspraken zijn verder vertaald in een West-Vlaams draaiboek.
- Nood aan accurate **monitoring, kennisopbouw** voor onze besluitvorming en een **afwegingskader** voor waterverdeling in tijden van schaarste. Als (bestuurlijke) overheid beperk je individuele vrijheden van je inwoners. Tijdelijk geen water onttrekken uit de rivier of niet kajakken bij blauwalgen. Dit vergt maximaal real-time informatie over de situatie op het terrein. Er zijn initiatieven lopende, zoals het project ‘internet of water’ dat in West-Vlaanderen bijkomend 500 sensoren zal installeren met waterkwaliteitsparameters.

- Er blijft nog een duidelijke behoefte aan eenduidige wetenschappelijke inzichten: wanneer ontstaat bij blauwalgen of een verhoogde geleidbaarheid een risico op de volksgezondheid voor mens en dier? We hebben al stappen gezet, maar hebben nog werk op de plank.
- **Heldere, eenduidige communicatie.** Communiceer helder, met een duidelijke boodschap. Leg het eenvoudig uit. In 2018 was de communicatie verwarrend. In tijden van droogte met verbodsbepalingen is er nood aan bevattelijke en toegankelijke informatie. De initiatiefnemer communiceert en elke partner vertaalt mee dezelfde boodschap. Een dashboard met een overzicht van lopende maatregelen is in ontwikkeling door VMM. Voor West-Vlaanderen is er het informatiepunt www.west-vlaanderen.be/waterschaarste. De watergebruiker vindt er een overzicht van de beperkende maatregelen met aanduiding van het gebied. Er is nood aan een nog meer dynamische weergave van de maatregelen.
- Inzetten op versterkte **handhaving**. Spaarzaam watergebruik is een verantwoordelijkheid van iedereen. Als er een verbod geldt om water te capteren uit de waterlopen, moet dit door iedereen worden nageleefd. Bij handhaving richten we ons niet specifiek op een doelgroep. Met de waterbeheerders werden risicogebieden in kaart gebracht. Er was ondersteuning voor de politiediensten met specifieke richtlijnen voor effectieve handhaving. De gouverneur maakte afspraken met de procureur. Omdat betrapting op heterdaad moeilijk blijft, waren er ook gerichte acties met luchtsteun.
- **Gedragswijziging** in waterverbruik en waterhergebruik stimuleren. Handhaving is en blijft het sluitstuk van een integraal waterbeleid. Sensibilisering gaat er aan vooraf. Klemtoon op spaarzaam en doordacht watergebruik. En structurele ingrepen vergen tijd. Als vertegenwoordiger van de overheid vervullen we een voorbeeldrol.

Besluitvorming

Het provinciaal droogteoverleg is bij een eventuele droogteperiode voorzien op woensdag. Dit laat afstemming toe met de adviserende organen (projectgroep en Droogtecommissie) en met andere provincies over onder meer de communicatie.

Op woensdag 12 juni 2019 organiseerde de gouverneur een eerste bijeenkomst. Functie was het informeren van de partners over de droogtetoestand en de aanpak in 2019. Ook kennisverwerving kwam aan bod, met een toelichting over het onderzoek van de Bodemkundige Dienst naar het effect van dag- en nachtberging. Dit initiatief werd gesmaakt en suggestie is alvast om dit bij herhaling nog vroeger in het voorjaar in te plannen.

Het provinciaal droogteoverleg kwam daarna nog vier keer bijeen: op 10 juli, 24 juli, 13 augustus en 2 oktober. Een overzicht van de besluitvorming is weergegeven in onderstaande tabel. Op 28 augustus en 3 september was er droogteoverleg aangekondigd, maar uiteindelijk geannuleerd door de aanhoudende droogte. Wel was er via digitale procedure de beslissing om opnieuw captatie toe te staan voor twee waterlopen, de Mandel en de Gaverbeek.

Nr	Datum	Besluit	Opheffing
1	10 juli 2019	Captatieverbod IJzerbekken	3 oktober 2019
2	24 juli 2019	Uitbreiding captatieverbod onbevaarbare waterlopen en afgesloten meanders van de Leie en de Schelde	3 september 2019
3	3 september 2019	Versoepeling captatieverbod onbevaarbare waterlopen en afgesloten meanders van de Leie en de Schelde met De Mandel en de Gaverbeek	1 oktober 2019

Het IJzerbekken is sterk afhankelijk van neerslag. Ook op dat vlak zit het tegen. De weerkaarten van de zomer van 2019 tonen aan dat dit stuk van West-Vlaanderen beduidend minder regen kreeg dan de rest van Vlaanderen. Beperkende maatregelen in West-Vlaanderen kunnen leiden tot inname van water over de taal- en landsgrenzen. De préfet du Nord nam op vraag van de gouverneur op 25 juli 2019 verscherpte maatregelen in het Franse deel van het IJzerbekken. Op 25 september werden deze maatregelen verder aangescherpt en verlengd tot 30 november. De lage grondwatertafel vormt er een belangrijke overweging net als het feit dat deze zich pas aanvult na oktober als de planten niet meer drinken op de bodem. Tot 30 november gold er bijvoorbeeld het verbod om het gazon en sportterreinen te sproeien, de auto te wassen en voor landbouwers is irrigatie niet toegelaten op maandag, dinsdag, zaterdag en zondag telkens tussen 10u en 19u. Overtreders riskeren er (ook) boetes tot 1500 euro en er is verscherpte controle door zowel politie, gendarmerie als boswachters.

Aanhoudende droogte verhoogt het brandrisico. Tijdens de periode 24 juli tot 19 augustus vaardigde de gouverneur een kampvuurverbod uit in gans West-Vlaanderen en een rook- en vuurverbod in de natuurdomeinen.

Net als in 2018 waren potentieel toxische blauwalgen aanwezig in heel wat waterlopen en plassen. De VMM publiceerde een overzicht van de meldingen, de Vlaamse Waterweg deed dit voor de bevaarbare waterwegen in haar beheer. In West-Vlaanderen was het telkens de betrokken burgemeester die besliste tot een verbod op recreatie en/of captatie. De waterbeheerders hanteerden niet hetzelfde modelbesluit en ook de opvolging kon stipter. Zo is het frappant dat er tussen 17 juli en 9 september geen meting was in Izegem langs het Kanaal Roeselare-Leie. Een geplande hengelvwedstrijd op 7 september ging niet door, ondanks frequente contacten tussen de organisator en de stad en dit terwijl de metingen op 9 september aantoonde dat het microcystinegehalte een recreatieverbod niet langer noodzakelijk maakte. Het verbod was eind oktober zelfs nog steeds van kracht. De vindbaarheid van de besluitvorming op de gemeentelijke websites was ook vaak een hele klus.

Het (te) lang aanhouden van het captatie- en recreatieverbod past niet in de geest van de politionele bevoegdheden van de burgemeester en maakt handhaving van het verbod niet meer haalbaar. Eerder krijgt het verbod dan een sensibiliserende functie. Net dit is het kader waar vooraf aandacht aan was besteed. Niet onmiddellijk naar verbodsbepalingen grijpen, maar iedereen informeren over de risico's en appelleren op ieders verantwoordelijkheidszin. Dat is een aanpak die in Nederland al langer werkt. Er waren verschillende gezondheidsniveaus voorbereid door de werkgroep, maar deze zijn in de praktijk niet toegepast. Een belangrijk aandachtspunt is om bij aanwezigheid van

blauwalgen meer in te zetten op sensibiliseren en waarschuwen, eerder dan verbod. De drempelwaarden om een captatieverbod in te stellen, zijn vastgelegd op een microcystinegehalte van 1µg/l. Deze waarde is gebaseerd op een advies van de Wereldgezondheidsorganisatie en studie van de Nederlandse warenautoriteit van 2006. Bijkomend onderzoek is wenselijk, ook naar de draagwijdte van de beperkende maatregelen. Nu is captatie enkel verboden voor landbouwdoeleinden en niet voor andere activiteiten. Recreatie is voor enkele disciplines niet meer toegelaten: de opsomming van de disciplines is onvolledig en houdt onvoldoende rekening met de waarschijnlijkheid van blootstelling.

Handhaving

De handhaving was duidelijker voor alle betrokkenen dan voorgaande jaren. Het captatieverbod had een heel duidelijke afbakening wat een voordeel is om te handhaven. Het gelijkmatig instellen van een captatieverbod over een heel stroomgebied is duidelijker en rechtlijnig.

De afspraken over de stapsgewijze handhaving vertaalden zich op het terrein tot een verbeterd contact tussen waterbeheerders en de politiediensten. Algemeen is het aanvoelen dat de handhaving door de politiediensten in 2019 heel wat beter was. Toch blijken er hardleerse overtreders die zich niet laten afschrikken door een maximale boete van 1600 euro. Ook is het aanvoelen dat de signalen vanuit de expertisenetwerken aan de politiediensten vaak leidden tot preventief optreden en ontwijkend gedrag van de inspecteurs op het terrein, terwijl deze signalen net zijn om effectief vast te stellen.

Er waren enkele gerichte acties zoals op 15 juli met een plaatsbezoek door de gouverneur in Lo-Reninge en een reportage op de regionale televisie. Vooral de eerste dagen na de instelling van het captatieverbod was er de vaststelling van inbreuken. Zo waren er na het eerste weekend negen vaststellingen. Over de gehele periode van het captatieverbod stelden de politiediensten 16 processen-verbaal op en waren er verder 23 tussenkomsten waarin er geen proces-verbaal werd opgesteld. In deze situaties kon er geen overtreding worden vastgesteld of werd volstaan met een mondelinge waarschuwing.

Het aanvoelen is dat naar mate de droogte bleef aanhouden er in augustus, begin september een stijging was in het aantal inbreuken, ook al vertaalt zich dit niet in de registraties. Volgende redenen werden hier aangegeven door de landbouwers:

- De boetes wegen niet op tegenover het verlies van de opbrengst van de oogst van de boeren. Zijn er sancties met meer verstrekkende gevolgen mogelijk bij inbreuken om tegen dit argument in te gaan?
- Er is geen waterleiding om het vee van leidingwater te voorzien, op het voorstel van standpijpen werd niet overal ingegaan.

Een bijkomende maatregel kan zijn een verbod op nachtelijk transport tijdens een captatieverbod. Immers, chauffeurs in dienst van loonwerkers werken 18 u per dag (normale dagtaak aangevuld met watertransporten 's nachts), zijn oververmoeid en in vele gevallen nog piepjong. De veiligheid van de chauffeurs, maar ook van andere mensen komt in het gedrang.

Welke mogelijkheden biedt het kaderdecreet bestuurlijke handhaving om nieuwe instrumenten aan te boren en tot meer adequate handhaving te komen?

Evaluatie

Net zoals bij eerdere droogteperiodes stelde de gouverneur van West-Vlaanderen in 2019 een evaluatierapport op over de aanpak van de droogte. Het rapport integreert de bijdrage van de deelnemers aan het provinciaal droogte-overleg en wil de Vlaamse aanpak inspireren. Het rapport is bezorgd aan de droogtecoördinator op Vlaams niveau, dit is de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW).

Op 4 oktober 2019 was er verder een taskforce droogte met de Vlaamse gouverneurs en bevoegde waterbeheerders voor een eerste evaluatie van de aanpak op Vlaams niveau. De Droogtecommissie bouwde hierop verder op dinsdag 5 november 2019. Dit was ook de enige keer dat de Droogtecommissie in 2019 fysiek bijeen kwam. De adviesverlening verliep in 2019 dus vooral via digitale kanalen. Een evaluatierapport voor de aanpak op Vlaams niveau volgt in het voorjaar van 2020 en komt online op de website www.opdehoogtevanddroogte.be.

Internet of water

Een netwerk van sensoren meet op specifiek gekozen locaties realtime kwaliteitsparameters voor diverse watersoorten. Dit 'internet of water' (IOW) is een samenwerking tussen Imec, VITO, Vlakwa, VMM, De Watergroep en Aquafin, met de steun van het Agentschap voor Innovatie en Ondernemerschap (VLAIO). Vanaf 2023 zullen 2500 sensoren continu indicatoren van waterkwaliteit meten.

De kleine, energiezuinige en draadloze sensoren komen op gericht gekozen plaatsen in alle hoeken van Vlaanderen. De verzamelde meetgegevens worden permanent opgevolgd door de betrokken waterbeheerders. Dit laat hen toe indien nodig onmiddellijk gepaste maatregelen te nemen.

De gegevensstromen van Internet of Water vullen de meetnetten van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) aan. Daarin wordt al gewerkt met veldmetingen en multiparametersondes. De extra realtime data van de IOW-sensoren bieden zo mogelijkheden voor nieuwe toepassingen en diensten.

Imec's vloeistofsensoren staat centraal in de uitbouw van dit netwerk. Deze sensor meet de zuurtegraad (pH), de zoutconcentratie (geleidbaarheid) en temperatuur. De sensor zelf bestaat uit een silicium chip waarop verschillende sensorelementen worden aangebracht. De verwachte kosten per sensor liggen minstens 10 maal lager dan bij vergelijkbare sensoren.

Internet of Water levert een bijdrage in het bekampen van de verzilting. Het grondwater in het kust- en poldergebied is van nature verzilt waardoor er zowel zoet, brak als zout water aangetroffen wordt. Door droogte en een lage grondwaterstand neemt het zoutgehalte in de bodem, het grondwater en het oppervlaktewater toe. De verziltingskaarten in Vlaanderen vandaag zijn echter momentopnames. De sensoren van Internet of Water zullen de elektrische geleidbaarheid (EC) in het

water meten en dat is een goede indicator voor verzilting. Naast verzilting vormt ook lozingen in oppervlaktewater een focusgebied van internet of water.

Toenmalig minister-president Geert Bourgeois kondigde het project aan op 10 juli 2018 in De Blankaart, waar de eerste sensor geïnstalleerd werd. Tijdens een stakeholderworkshop op 1 oktober 2019 werd het projectopzet verder verfijnd. In december 2019 volgde een uitbreiding tot 4 testlocaties, onder meer met een sensor aan de Martjesvaart. De verdere ontwikkeling van sensoren en het testen van meetsystemen start vanaf 2020. In 2022 en 2023 volgt dan de uitrol van het sensorennetwerk en de ontwikkeling van intelligente software. Communicatie verloopt via de projectwebsite www.internetofwater.be.

Raamakkoord Oudlandpolder

Het Raamakkoord Oudlandpolder is het resultaat van een proces dat over meerdere jaren groeide en minstens teruggaat tot 2011. In 2017 gaf de Vlaams minister bevoegd voor Omgeving, Natuur en Landbouw aan de gouverneur van West-Vlaanderen de coördinerende opdracht het proces van visievorming te begeleiden voor een waterbeheer aangepast aan de actuele, maar vooral ook de toekomstige uitdagingen.

De Oudlandpolder, als deel van het werkingsgebied van de Nieuwe Polder van Blankenberge vertegenwoordigt ongeveer 1/5 van de 100 000 hectaren vlakke polders in de provincie West-Vlaanderen. Het is een gebied dat via een fijnmazig netwerk van polderwaterlopen en grachten met als hoofdassen de Blankenbergse Vaart en de Noordede, grotendeels gravitair afwatert naar de

Noordzee. Het gebied strekt zich uit over de gemeenten Blankenberge, Bredene, De Haan, Jabbeke, Oudenburg en Zuienkerke.

Het Raamakkoord omschrijft enkele principes waaraan de antwoorden op de uitdagingen op het vlak van waterbeheer moeten voldoen.

- **Er zijn de overstromings- en droogterisico's.**

Vlaanderen wenst tegen 2050 een robuust watersysteem. Dat betekent vooral een watersysteem dat in staat is om klimaatschokken op te vangen. De verwachting is dat de klimaatverandering zal leiden tot meer intense regenbuien, een verhoogde zeespiegel, meer stormen en tot minder mogelijkheden om te lozen in zee. Het risico op overstromingen zal stijgen.

Anderzijds voedt het poldergebied zich met regenwater en met water dat van bovenstroomse gebieden komt. In tijden van droogte valt de aanvoer stil. De polder heeft geen eigen natuurlijke zoetwaterbronnen. Er worden langere periodes van droogte voorspeld. Bij een te laag waterpeil dreigt verzilting van het oppervlaktewater. De voorbije zomers werden in de Oudlandpolder meetwaarden vastgesteld waarvan het zoutgehalte levensbedreigend was voor mens en dier, maar het vee bleef er toch van drinken.

Klimaatrobuust betekent dus ook een optimale afstemming tussen waterbuffering en waterafvoer. Het enige goede aan de snelle opeenvolging van de droogteperiodes is het aanwakkeren van een sense of urgency om ons te wapenen tegen deze weersextremen. Voor het verminderen van zowel de overstromings- als de droogterisico's volgt het Raamakkoord de principes van de meerlaagse waterveiligheid waarbij wordt ingezet op protectie, preventie en preparatie. Er is aandacht voor het verhogen van de buffercapaciteit van het watersysteem en het vrijwaren en bevorderen van de opslagcapaciteit in de bodem.

- Er zijn meerdere planologische hoofdbestemmingen (onder meer natuur en landbouw) met elk periodiek de behoefte aan een ander peilbeheer.

De Oudlandpolder vormt grotendeels hydrologisch één geheel, waardoor het peilbeheer voor de volledige polder gelijk is. Het huidige peilbeheer is van oudsher gericht op landbouwdoeleinden en op waterafvoer.

Er is nood aan een gedifferentieerd en gebiedsgericht peilbeheer dat kan inspelen op verschillende behoeftes. Het vergt een indeling van de polder in compartimenten die hydrologisch van elkaar te isoleren zijn. Zo kan het waterbeheer rekening houden met de gebruiksfuncties in het compartiment.

Indelen in compartimenten betekent ook het herdefiniëren van deze gebruiksfuncties en dat kan niet van vandaag op morgen. Er is nood aan een gefaseerde uitvoering met voldoende rechtswaarborgen voor elke gebruiker in het gebied.

- Er ontbreekt accurate informatie om het peilbeheer te sturen.

Om meer sturend op te kunnen treden, is er nood aan monitoringgegevens die maximaal realtime raadpleegbaar zijn. Een 'slim' waterbeheer vergt investeringen in waterbeheerinfrastructuur (zoals sensoren) die een flexibel peilbeheer ondersteunen. Er is ook het belang van kennisopbouw via studies als SCAPE over de waterbalans Kuststreek en TOPSOIL over verzilting om het evidence-based waterbeheer te voeren.

- Er zijn bestaande beleidskaders en regelgevende verplichtingen, zoals natuur(uitbreidings)doelstellingen in het gebied.
Het werkingsgebied verenigt heel wat belangen. Het voortraject tot dit Raamakkoord ging gepaard met heel wat ontmoetingen, zowel bilateraal als via een daartoe opgerichte stuurgroep, waarin de 20 ondertekenende partners vertegenwoordigd zijn. Het is een voorbeeld dat aantoont dat overleg tussen sectoren kan uitmonden in een win-winsituatie. Erkenning van elkaars legitieme belangen en bezorgdheden, respect, streven naar rechtszekerheid, tijd en transparantie, zijn daarbij de sleutelbegrippen.

Het Raamakkoord beantwoordt deze uitdagingen met 15 strategische voorwaarden en 7 operationele voorwaarden. Dit Raamakkoord wil er voor zorgen dat alle partners in het werkingsgebied in alle openheid, dialoog en vertrouwen kunnen bijdragen aan een klimaatrobuust waterbeheer. Een stuurgroep waakt over de uitvoering ervan.

Operationeel vertalen de principes van het Raamakkoord zich in vijfjaarlijkse actieprogramma's. De VLM kreeg verder van de minister bevoegd voor Omgeving, Natuur en Landbouw de vraag de opportuniteit en de haalbaarheid van een landinrichtingsproject Oudlandpolder te onderzoeken. Zo'n landinrichtingsproject vertaalt de principes van het Raamakkoord concreet naar een uitvoerings- en een financieringsprogramma.

De gouverneur startte de coördinatieopdracht met een informatieronde. Een eerdere poging om voor een deel van het werkingsgebied tot een raamakkoord te komen, toonde aan dat er heel wat raakvlakken tussen de partners in het gebied zijn. Sindsdien maakten de droogteperiodes van de voorbije jaren eenieder bewust van de nieuwe uitdagingen voor een klimaatrobuust waterbeheer. Vanuit de bilaterale gesprekken met de betrokken partners in het gebied stelde de gouverneur een werknoot op met basisprincipes.

Een stuurgroep boog zich in het voorjaar van 2019 over de vertaling van deze principes in een raamakkoord. Op 8 februari 2019 en 22 februari 2019 was er een bijeenkomst van de stuurgroep Raamakkoord Oudlandpolder. De voorbereiding van de stuurgroep en de uitvoering van de gemaakte afspraken loopt via een ambtelijke beleidsgroep.

Op 4 april 2019 ondertekenden de betrokken partners het raamakkoord in Bredene. De gouverneur is voorzitter van de stuurgroep Raamakkoord Oudlandpolder die uitvoering geeft aan deze overeenkomst en de erin vastgelegde principes bewaakt.

Het raamakkoord omvat:

- de omschrijving van de doelstellingen en werkwijze om tot dit klimaatrobuuster waterbeheer te komen (welke maatregelen worden er best uitgevoerd):
 - maatregelen om overstromings- en droogterisico's te beperken;
 - maatregelen om gebiedsgericht peilbeheer mogelijk te maken;
 - maatregelen om meer informatie m.b.t. waterbeheer beschikbaar te hebben;
 - maatregelen om natuurdoelstellingen te bereiken;
- afspraken met betrekking tot timing;
- afspraken met betrekking tot wijze van uitvoeren.

Het raamakkoord voorziet in de oprichting van een stuurgroep, onder voorzitterschap van de gouverneur met als taakstelling:

- Het uitwerken, voor eind 2019, van een voorstel voor:
 - Compartimentering;
 - Bestemmingskeuzes;
 - Fasering van uitvoering per compartiment;
 - Actieprogramma eerste 5 jaar
- Het opmaken van vijfjaarlijkse actieprogramma's
- Vijfjaarlijks evalueren van de basisprincipes van het raamakkoord
- Het bewaken van de basisprincipes van het raamakkoord

Op 4 november 2019 en 29 november 2019 was er een bijeenkomst van de stuurgroep om het eerste vijfjaarlijkse actieprogramma vast te leggen. Na raadpleging door elke partner van het eigen netwerk volgt er begin januari 2020 een nieuwe stuurgroep om het actieprogramma vast te leggen en daarna rapporteert de gouverneur over zijn coördinatieopdracht aan de bevoegde minister.

Zwerfvuil

Op initiatief van de gouverneur startte in 2015 het integraal proefproject 'Proper West-Vlaanderen', met steun van het toenmalige netheidsnetwerk 'indevuilbak' (sinds 2017 bekend als de Mooimakers), de provincie West-Vlaanderen en de West-Vlaamse afvalintercommunales. Een projectgroep waarin elk van deze partners vertegenwoordigd is, begeleidt het traject naar een propere provincie.

De strijd tegen zwerfvuil en sluikstorten hoeft weinig motivatie:

- De laatste publicatie van de gemeente- en stadsmonitor op 23 maart 2018 toonde aan dat zwerfvuil de voornaamste stoorfactor vormt in de onmiddellijke leefomgeving. 70% van de Vlamingen stoort zich eraan. Voor 35% van de inwoners is het zelfs een vaak voorkomend buurtprobleem. En toch geeft 80% aan er wel eens zelf te veroorzaken.
- Het kost handenvol geld en de kosten vallen ook bijna helemaal - zo'n 95% van de kosten - ten laste van de lokale besturen. In 2017 maakte OVAM de rekenoefening en stelde vast dat de directe opruimkost ruim 164 miljoen euro bedraagt, dit betekent ongeveer 25 euro per inwoner op jaarbasis. Logisch dan ook dat in heel wat West-Vlaamse gemeenten de aanpak van zwerfvuil met aandacht voor handhaving (onder meer inzet van camera's en gemeenschapswachten) verankerd zit in het bestuursakkoord 2019-2024.
- Zwerfvuil schaadt milieu: de plastic soep, dieren die verstrikt raken in zwerfvuil of zwerfvuil dat via het veevoeder in magen van koeien terechtkomt. Opliegend metaal als de groendienst de bermen maait, houdt bovendien een veiligheidsrisico in.

In West-Vlaanderen realiseerden we als eerste provincie een integraal zwerfvuilbeleid. Dit houdt in dat we bovenop onze inspanningen in afvalpreventie, in sensibiliserende communicatie, in opruimacties en het engageren van vrijwilligers, inzetten op handhaven als sluitstuk. Het leidde tot een handhavingsweek, die in 2017 werd uitgebreid naar gans Vlaanderen. In 2019 waren we in West-Vlaanderen al aan de 5^e editie toe.

De handhavingsweek vormt het sluitstuk van de initiatieven om de strijd tegen het zwerfvuil en sluikstorten aan te binden. In 2019 waren er opnieuw vormingsmomenten ‘professioneel communiceren bij zwerfvuilovertreden’, briefingsmomenten voor toezichthouders en een inspiratiemoment. Ook was er aandacht voor zwerfvuil in secundaire scholen en bij sportwedstrijden.

Vorming professionele communicatie bij zwerfvuilovertreden

In 2016 is gestart met een vormingsaanbod om overtredders gericht aan te spreken en de sociale controle te verhogen. De vorming richt zich tot terreinbeheerders in de ruime zin van het woord: GAS-vaststellers, medewerkers groendienst, medewerkers technische dienst,... Niet elke terreinbeheerder heeft een sanctionerende bevoegdheid. Toch wordt van hen verwacht dat ze mensen aanspreken en wijzen op de norm. Dit blijkt in de praktijk niet steeds makkelijk. De vorming ‘professionele communicatie bij zwerfvuilovertreden’ komt hierin tegemoet.

Het doel van de vorming is het aanleren van vaardigheden om in interactie te treden met mensen die foutief gedrag stellen. Er zijn sessies van 3 uur, die ook beschikbaar zijn voor vrijwilligers en/of tijdelijke medewerkers zoals jobstudenten. Verder is er een dagprogramma van 6 uur. Afvalintercommunale IVVO, gemeente Staden en stad Kortrijk organiseerden in 2019 deze vorming voor hun eigen medewerkers.

Briefingsmoment handhavingsweek

Sinds 2016 leidt een briefingsmoment de handhavingsweek in. Gedurende een voormiddag bereidt het programma de deelnemende toezichthouders voor op gerichte handhavingsacties, komen actuele ontwikkelingen en goede praktijken aan bod en wisselen de deelnemers kennis uit. Het is in West-Vlaanderen voor de toezichthouders al een vertrouwd recept. Dat blijkt uit het aantal aanwezige deelnemers, dat in 2018 terugviel tot een 55-tal aanwezigen. De inzichten uit de voorbije edities borgen we in een kennisdocument, gepubliceerd op een themapagina op de website van de Mooimakers: <https://mooimakers.be/handhaving-goede-praktijken>.

In 2019 was er daarom in West-Vlaanderen geen traditioneel briefingsmoment meer. Geïnteresseerde partners of terreinbeheerders die recent in dienst kwamen, kregen wel de gelegenheid om een briefingsmoment bij te wonen in Geel, Gent of Leuven. Enkele West-Vlaamse gemeenten, vooral uit het zuiden van onze provincie, sloten aan op 4 juni 2019 bij het briefingsmoment in Gent. Een sanctionerend ambtenaar van de stad Gent gaf tips voor het opmaken van vaststellingen bij sluikstort. De PZ Oostende lichtte hun bijdrage aan de handhavingsweek toe en PZ Maldegem stelde er hun cameraproject voor. De presentaties van alle briefingsmomenten zijn beschikbaar via www.mooimakers.be/week-van-de-handhaving.

Inspiratiemoment handhavingsweek

Op 16 september 2019 was er in het provinciehuis Boeverbos een inspiratiemoment met interactieve werkvormen. Uit de evaluatie van de vorige briefingsmomenten bleek een meer interactieve aanpak een duidelijke behoefte.

Het programma omvatte werksessies over de aanpak van hotspots, de inzet van camera's, het engageren van vrijwilligers in een zwerfvuilbeleid en subsidiemogelijkheden voor projecten, maar had ook aandacht voor de instrumenten om te handhaven en technieken om gedrag te beïnvloeden.

De 91 deelnemers woonden elk twee werksessies bij. Uit de evaluatie blijkt vooral dat het inspiratiemoment als netwerkmoment met collega's gewaardeerd wordt en de intervisie met toezichthouders zo een belangrijke leemte in het bestuurlijke landschap invult. Verder is er een duidelijke vraag om blijvend in te zetten op co-creatie en het programma bij volgende edities zelfs nog meer te verdiepen.

Handhavingsweek

De week van de handhaving heeft een dubbele doelstelling:

- we willen een schouderklopje geven aan wie correct omgaat met afval en bedanken hen met een compliment;
- we treden op tegen wie hardleers is en eventueel volgt een sanctie.

De handhavingsweek is niet alleen gericht op boetes, maar wil een stimulans zijn om de sociale controle te verhogen. We willen vooral een positieve boodschap meegeven aan wie het juiste gedrag stelt. En een complimentje geven als iemand zijn afval in de vuilbak gooit, kan iedereen. Tegelijk vragen we om anderen aan te spreken als die minder zorgvuldig met hun afval omgaan. Een slechte boodschap brengen is echter niet zo evident.

Deelnemen kan door een actie te organiseren vanuit de eigen organisatie of met partners, deze actie te registreren via een heatmap op de website van de Mooimakers, over de actie te communiceren via de eigen mediakanalen, gegevens te verzamelen en vervolgens te rapporteren.

Op 1 april 2019 was er een startvergadering met vertegenwoordigers van alle Vlaamse provincies om de aanbevelingen uit de evaluatie van de handhavingsweek van 2018 te vertalen en mee te nemen in de uitwerking van de handhavingsweek, editie 2019.

Resultaten handhavingsweek – 30 september tot 6 oktober 2019

De handhavingsweek op zwerfvuil en sluikstorten vond plaats van 30 september 2019 tot 6 oktober 2019. De gouverneur bracht op 30 september een bezoek aan Staden om de handhavers een hart onder de riem te steken.

In West-Vlaanderen nemen heel wat terreinbeheerders deel aan de handhavingsweek. Het betreft medewerkers van de technische dienst, medewerkers van de groendienst, gemeenschapswachten,

toezichthouders bij de gemeente, politiediensten, bijzondere veldwachters, wegentoezichters, lijncontroleurs,...

54 van de 64 West-Vlaamse gemeenten bevestigden hun deelname aan de handhavingsweek in 2019, vaak in samenwerking met de lokale politie. Een aantal andere gemeenten ondersteunen door in te zetten op communicatie, maar hebben niet de mogelijkheid toezichthouders op het terrein in te zetten. Door de inzet van de provinciale domeinwachters en de Vlaamse toezichthouders (VMM, De Vlaamse Waterweg en wegentoezichers AWV) was er een controle mogelijk in elk stukje van onze provincie.

Elke partner bepaalt afzonderlijk hoe ze de inzet en deelname aan de handhavingsweek invullen. Dit kan via een toezichtsrunde op kwetsbare locaties of via het actief ondersteunen van de communicatiecampagne.

De resultaten van de handhavingsweek in West-Vlaanderen zijn gebaseerd op de gegevens van 59 registrerende partners (gemeenten, politiediensten, afvalintercommunales,...). De geregistreerde vaststellingen en hun relatieve aandeel ten opzichte van gans Vlaanderen zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Handhavingsweek 2019	Aantal West- Vlaanderen	Aantal Vlaanderen	Aandeel West- Vlaanderen
Aantal registraties	70	131	53%
Aantal ingezette medewerkers	244	1260	19%
Aantal manuren inzet medewerkers	1040	4805	22%
Aantal beloningen	269	3311	8%
Aantal mondelinge aanmaningen	23	1216	2%
GAS Zwerfvuil	34	226	15%
GAS Zwerfvuil bekende dader	5	83	6%
GAS Sluikstorten	241	565	43%
GAS Sluikstorten bekende dader	107	356	30%
PV Zwerfvuil	1	69	1%
PV Zwerfvuil bekende dader	1	68	1%
PV Sluikstorten	11	162	7%

PV Sluikstorten bekende dader	11	149	7%
Registratie Camera	10	75	13%
Registratie camera bekende dader	0	27	0%

Communicatie

Midden september startte de aankondigingscampagne over de handhavingsweek op radio en via sociale media. De slogan was in 2019 'bespaar jezelf de boete, gooi je afval niet op de grond'.

Elke partner had de mogelijkheid om deze slogan in een affiche verder te personaliseren. Met een 100-tal downloads op Vlaams niveau kende dit slechts een beperkt succes.

Keuze uit de 4 typelocaties

Keuze uit de 5 types afval

Titelkeuze ('Gênant' of 'betrapt')

Mogelijkheid om bedrag van boete in te vullen

Wielrennen

Na enkele verkennende contacten in 2018 met Cycling Vlaanderen en Mooimakers kwamen we tot een oplistings van mogelijke acties om in de wielersport komaf te maken met zwerfvuil. Zo groeide een actieplan met een overzicht van maatregelen per doelgroep, dat we gefaseerd invoeren. We richten ons zowel op wielrenners, wielclubs als op het netwerk van de wielrenner waaronder de toeschouwers. Er is ook aandacht voor afvalpreventie en de organisatie van afvalarme evenementen.

Om de zwerfvuilimpact van een wielervedstrijd in kaart te brengen, was er tijdens de zomer van 2018 een proefproject met afgebakende wegwerpzones. Wegwerpzones zijn al ingeburgerd bij internationale wielervedstrijden. Het gebruik ervan werd nu uitgetest bij nationale en regionale wedstrijden. De steekproef omvatte 16 wielervedstrijden. In 8 van die 16 wedstrijden was een

wegwerpzone geïnstalleerd, afgebakend met beachvlaggen. Er waren ook bevragingen bij toeschouwers en deelnemers.

Uit het onderzoek bleek dat wielervedstrijden wel degelijk een invloed hebben op de omgeving. Opmerkelijk, het zijn de toeschouwers die het meeste zwerfvuil veroorzaken. Vooral sigarettenpeuken blijven liggen; ze zorgen voor 50% van het extra afval.

Om de toeschouwers te sensibiliseren, werkte Mooimakers samen met de Landelijke Gilden in 2019 een specifieke mediacampagne uit: 'een echte flandrien houdt het proper'. Johan Museeuw was het gezicht van deze campagne.

Een aantal aanbevelingen uit het proefproject met wegwerpzones kregen een mooi vervolg in het koninklijk besluit van 28 juni 2019 tot reglementering van de wielervedstrijden en van de alle niet-terreinwedstrijden. Renners mogen vanaf 1 januari 2020 enkel afval wegwerpen in wegwerpzones en de organisator is verantwoordelijk voor het opruimen van afval in deze zone.

In West-Vlaanderen waren enkele organisatoren van regionale wielervedstrijden geïnteresseerd om al eerder dan in 2020 een wegwerpzone in te richten. Elke West-Vlaamse afvalintercommunale stelde in 2019 beachvlaggen ter beschikking om te ontlenden, samen met een leidraad voor de organisator van de wielervedstrijd. Verder actualiseerde Cycling Vlaanderen haar draaiboek voor de organisatie van wielervedstrijden en integreerde daarbij informatie over afval.

De toepasbaarheid van enkele maatregelen in het actieplan voor wielervedstrijden is te verruimen naar andere sportevenementen. Op 16 december 2019 was er een rondetafel met verschillende koepelorganisaties. Alleen al de nieuwe richtlijnen voor cateringmateriaal vormen voor organisatoren een heuse uitdaging. Mooimakers verwerkt deze inzichten uit deze kennisdeling in 2020 vervolgens in richtlijnen voor lokale besturen, afvalintercommunes, organisatoren van sportmanifestaties,...

Secundaire scholen

Sinds 2004 zetten de provincie West-Vlaanderen en de verschillende West-Vlaamse afvalintercommunales acties op om zwerfvuil een halt toe te roepen. De laatste jaren gebeurde dit onder de noemer 'Let's do it in de vuilbak'. Uit die campagne bleek dat voor een doeltreffende aanpak meer nodig is dan louter sensibiliseren. Het besef was er dat er een tandje moest worden bijgestoken. Maar hoe?

Welke middelen zijn effectief? En welke techniek werkt het best? Informeren, straffen, belonen of nudging? Varieert dit al naargelang het gaat om bijvoorbeeld een ASO of een BSO-school? Of de leeftijd van de leerlingen? Wie is betrokken partij (leerling, directie, leerkracht, poetshulp, ...)? Welke infrastructuur is nodig?

Met deze vragen ging een denktank, bestaande uit vertegenwoordigers van de afvalintercommunales en verschillende West-Vlaamse secundaire scholen aan de slag. Ze werden hierbij bijgestaan door O2, een communicatiebedrijf met focus op duurzame communicatie.

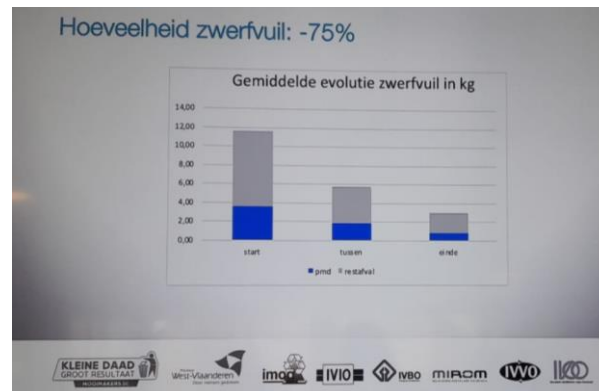
Proefprojecten voor vergelijkend onderzoek

Beantwoord nudging aan de verwachtingen? Zijn er technieken die beter werken dan andere? De denktank stelde daarom voor vier verschillende technieken te testen en dit telkens in scholen met een verschillend profiel. De rode draad doorheen alle proefprojecten was nudging: het subtiel naar voren schuiven van positieve keuzes.

In de proefprojecten was er telkens een nulmeting, een tussentijdse meting en een eindmeting. Tijdens het schooljaar 2018-2019 namen 14 West-Vlaamse secundaire scholen deel aan deze proefprojecten. Telkens was er voorafgaand een rondgang in de school om er de foute nudging weg te werken.

De resultaten van de proefprojecten kwamen aan bod op een slotevenement in het VTI van Torhout op maandag 3 juni 2019.

Het onderzoeksproject bewijst dat een reeks eenvoudige maatregelen de hoeveelheid zwerfvuil in een secundaire school al in minder dan één schooljaar met 75% kan doen verminderen. Enkele voorbeelden:

- Een vuilbak met een deksel vervangen door een vuilbak met een voldoende grote inwerpopening;
- Duidelijke kleurlijnen en duidelijke sorteerinstructies voor en op de vuilbakken;
- Vuilbakken steeds in afvaleilanden opstellen;

- Leerkrachten en opvoeders laten meewerken bij het opruimen van de klas en de speelplaats. De boodschap is dat opruimen normaal is en geen straf.

Doorgaans duiden we secundaire scholieren aan als één van de moeilijkste doelgroepen in de aanpak van zwerfvuil. Heel wat ‘klassieke’ communicatiecampagnes leidden in het verleden niet tot noemenswaardige effecten. Uit dit onderzoeksproject blijkt nu dat nudging wél werkt en dit zowel in een typische ASO, TSO als BSO-school. Foute nudgers wegwerken en goede nudgers introduceren, vormen de basis, pas nadien komen eventueel de klassieke communicatiecampagnes.

Het eindrapport van het onderzoeksproject bevat aanbevelingen voor scholen, bedrijven en beleid. Mooimakers zal in het voorjaar van 2020 infosessies organiseren om nudging ook in scholen in andere provincies ingang te doen vinden.

Actieplan woonwagengewoners

Horizontaal integratiebeleidsplan 2018-2019.

Woonwagengewoners zijn volgens het Integratie- en Inburgeringsdecreet van 7 juni 2013 een bijzondere doelgroep van het integratiebeleid. De strategische en operationele doelstellingen voor het integratiebeleid zitten vervat in het Horizontaal Integratiebeleidsplan 2016-2019. De actualisering van het horizontaal integratiebeleidsplan integreerde in 2018 het actieplan woonwagengewoners als nieuwe strategische doelstelling. Het beleid ten aanzien van woonwagengewoners vergt immers ook een horizontale en inclusieve aanpak.

Op 30 juni 2017 publiceerde toenmalig minister Liesbeth Homans een omzendbrief omtrent doortrekkersterreinen en pleisterplaatsen voor woonwagengewoners. Opzet is om in voldoende en kwalitatieve opvang te voorzien.

- Doortrekkersterreinen zijn bestemd en ingericht om er tijdelijk verkeerswaardige woonwagens te plaatsen. Die gezinnen kunnen er enkele dagen of weken verblijven. De voorzieningen zijn meestal gemeenschappelijk. In Kortrijk is al sinds 2009 één van de drie Vlaamse doortrekkersterreinen gevestigd.
- Een pleisterplaats voor woonwagengewoners is een terrein dat normaal gezien niet bestemd is om woonwagens te plaatsen, maar waarop onder bepaalde voorwaarden voor een beperkte periode verkeerswaardige woonwagens kunnen staan.

De omzendbrief geeft de gouverneur een driedelige taakstelling:

- De gouverneur is belast met de coördinatie en wordt gevraagd om het voortouw te nemen om (proactief) een inventaris op te stellen van mogelijke pleisterplaatsen in de provincie. Bijzondere aandacht dient te gaan naar pleisterplaatsen voor relatief grote groepen.
- De gouverneur vervult een bemiddelende rol in nauw overleg met de gemeenten en de woonwagenbewoners.
- De gouverneur heeft een doorverwijfsfunctie indien een rondtrekkende groep geen tijdelijke standplaats toegewezen krijgt na overleg met de gemeente.

Vanuit deze opgebouwde expertise over de doelgroep woonwagenbewoners is de gouverneur van West-Vlaanderen lid van een klankbordgroep. Andere deelnemers aan deze klankbordgroep zijn vertegenwoordigers van de andere provinciebesturen, het Minderhedenforum, Unia, het Kinderrechtencommissariaat, VVSG, Caritas Vlaanderen, Foyer vzw, Samenlevingsopbouw Limburg en Samenlevingsopbouw Vlaams-Brabant. De klankbordgroep heeft een adviserende functie en komt minimaal jaarlijks bijeen. In 2019 was er echter geen bijeenkomst van de klankbordgroep. Evenmin waren er vragen gericht aan de gouverneur om te bemiddelen of gericht door te verwijzen. De Vlaamse regering besliste verder om de woonwagenbewoners niet langer te benaderen vanuit het integratiebeleid.

Stuurgroep Natuurinrichtingsproject De Blankaart

Langs de rechteroever van de IJzer, tussen Oost-Vleteren en Diksmuide ligt het natuurgebied De Blankaart, een planten- en vogelparadijs met een internationale uitstraling. De naam Blankaart verwijst naar 'blank staan, onder water staan'. De Blankaartvijver is een restant van vroegere turfwinning en is dus door de mens uitgegraven. De Blankaart is een watergebied van internationale betekenis (Overeenkomst van Ramsar van 2 februari 1971 inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn¹) en is volledig gelegen in een speciale beschermingszone, aangeduid in uitvoering van richtlijn 79/409/EEG inzake het behoud van de vogelstand¹.

Raamakkoord De Blankaart van 29 maart 2001

Als oplossing van een aantal knelpunten voor de natuur en het natuurlijk milieu in het gebied werd op 29 maart 2001 een raamakkoord ondertekend door de Vlaamse minister van Leefmilieu en

¹ Tijdens een conferentie over watergebieden van internationaal belang, in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels, die in februari 1971 in Ramsar (Iran) werd gehouden, hebben de afgevaardigden van 18 landen, waaronder België, hun instemming betuigd met een ontwerp van Overeenkomst over de watergebieden van internationale betekenis, in het bijzonder als verblijfplaats voor watervogels ("Overeenkomst van Ramsar"). Op 22 februari 1979 heeft België deze Overeenkomst goedgekeurd door middel van bekrachtiging van de wet "houdende goedkeuring van de Overeenkomst inzake watergebieden die van internationale betekenis zijn in het bijzonder als woongebied voor watervogels, opgemaakt te Ramsar (Iran) op 2 februari 1971" (BS 12/04/1979).

Landbouw Vera Dua, de provincie West-Vlaanderen, het gemeentebestuur van Diksmuide, het gemeentebestuur van Houthulst, het polderbestuur van de Zuidijzerpolder, de vzw Natuurreservaten, de Vlaamse Maatschappij voor watervoorziening, het Vlaams Agrarisch Centrum, de Boerenbond, het Algemeen Boerensyndicaat, het Ijzerbekkencomité, de afdeling water van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, de afdeling Natuur van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, de afdeling Waterwegen Kust van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, de afdeling Land- en Tuinbouwworming van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en het Instituut voor Natuurbehoud².

Het raamakkoord heeft als doel de veiligheid van de bewoners in het Blankaartbekken te garanderen, de internationaal belangrijke natuurwaarden in het Blankaartbekken te behouden en verder te ontwikkelen en de inkomensverliezen veroorzaakt door een aangepast waterbeheer te vergoeden.

De maatregelen die binnen dit raamakkoord werden afgesproken zijn de volgende:

- aanleg van een dijk met een binnendijs peilbeheer afgestemd op de landbouw,
- verhoging van het buitendijs waterpeil afgestemd op de noden van de natuur
- verwerving door het Vlaams Gewest van 415 ha laaggelegen gronden,
- vermijden of vergoeden van schade aan aangrenzende percelen, en technische ingrepen in het gebied ten behoeve van het integraal waterbeheer, met inbegrip van een verhoging van de pompcapaciteit³.

Kort daarna werd een grondenbank opgericht om de laaggelegen gronden te verwerven.

In 2006 maakte het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) een rapport over de staat van instandhouding van het Blankaartgebied en over de nodige maatregelen voor de instandhouding van het leefgebied van de aanwezige vogelsoorten. Op basis van het advies werd binnen de stuurgroep besloten om het raamakkoord gefaseerd uit te voeren. Hierdoor wordt meer ruimte gegeven aan de verwerving van de noodzakelijke gronden binnen het projectgebied (415 ha laaggelegen gronden). Het waterpeil dat garant moet staan voor een gunstige staat van instandhouding zal in een laatste fase (fase III) worden ingesteld. In tussentijd zal in twee fasen een beperkte waterpeilverhoging worden doorgevoerd in het projectgebied. Deze beperkte waterpeilverhoging moet in combinatie met het uitvoeren van perceelsgewijze inrichtingsmaatregelen de staat van instandhouding gunstig laten evolueren, als overgang naar de definitieve waterpeilverhoging die optimaal is voor een gunstige staat van instandhouding in fase III. De gefaseerde uitvoering is ook noodzakelijk omdat uit de project mer van 2004 voor de aanleg van de waterkering blijkt dat het aanleggen van de waterkering niet kan plaatsvinden indien niet terzelfdertijd ook de waterpeilverhoging in functie van natuur plaatsvindt.

Op 24 november 2006 heeft de minister een natuurinrichtingsproject ingesteld om het natuurherstel te realiseren. Op 23 juni 2008 heeft de minister de maatregelen en modaliteiten van het natuurinrichtingsproject vastgesteld. De maatregelen omvatten inrichtingswerken voor het behoud

² Toenmalige benamingen

³ Ministerieel besluit tot instelling van het natuurinrichtingsproject De Blankaart (B.S. 12 juli 2004)

en de ontwikkeling van het rietmoeras en de verhoging van het waterpeil. De peilverhoging gebeurt in 3 fasen. De peilverhogingen fase I en II zijn beperkt en zijn een geleidelijke overgangsfase naar de definitieve fase III. In fase III zal een waterpeil worden ingesteld dat optimaal is voor moerasherstel en –ontwikkeling. De werken gebeuren enkel op percelen die in eigendom zijn van het Agentschap voor Natuur en Bos of Natuurpunt.

De Stuurgroep Raamakkoord Blankaart kwam onder voorzitterschap van de gouverneur samen op 9 september. Het voornaamste agendapunt was de goedkeuring van de peilovereenkomst. In deze peilovereenkomst, die inhoudelijk werd voorbereid door VMM, Zuidijzerpolder, ANB en VLM, zijn de opmerkingen van de partners Boerenbond, ABS, Natuurpunt en De Watergroep opgenomen.

Daarnaast werd een stand van zaken en verdere planning gegeven van de aanleg van de waterkering. Ook werd tijdens dit overleg aandacht besteed aan een verdere overdracht van gronden.

Stuurgroep Raamakkoord antiverziltingsmaatregelen bij Zwinuitbreiding

Het natuurgebied Het Zwin is met 120 hectaren uitgebreid, door ontpoldering van een deel van de Willem-Leopoldpolder. Dit om de verzanding van het huidige Zwingebied te verminderen en de natuurlijke rijkdom van het gebied te vrijwaren.

De werken voor de uitbreiding startten in 2016 en werden in 2019 voltooid.

Begin februari 2019 werd de laatste fase van de uitbreidingswerken ingezet. Het laatste stukje Internationale Dijk dat de zee tegenhield werd op 7 februari met een symbolische laatste spadesteek door de bevoegde Vlaamse en Nederlandse beleidsmakers afgegraven. Vanaf toen stroomt het zeewater het 120 hectare grote uitbreidingsgebied in en uit, waardoor nieuwe slikken en schorren worden gevormd. Bescherming tegen overstromingen wordt gegarandeerd door een nieuwe, 7 meter hoge dijk die nog robuuster is. Bovenop deze dijk werd tijdens het voorjaar ook het grensoverschrijdend fiets- en wandelpad afgewerkt en nu kan iedereen van 333 ha Zwin genieten.

+ 120 HECTARE
uitbreiding van 213 ha naar 333 ha

- Zwinmonding 2 x breder, van 200 m naar 400 m
- Zwingeel ruim 3 x breder, van 60 m naar 200 m
- 3 x meer zeewater (660.000 m³) dat bij een getij binnenstroomt

De Zwin uitbreiding maakt deel uit van meerdere **internationale beleidsdoelstellingen:**

- Natuurpakket Westerschelde
- Natura 2000-netwerk
- Masterplan kustveiligheid

Duurzame toekomst voor Europese topnatuur

Sinds maart 2016 zijn er grootschalige werken aan de gang om het Zwin en zijn typische fauna en flora in stand te houden. De Zwingeel werd breder, dieper en langer gemaakt en rondom het uitbreidingsgebied werd een nieuwe dijk aangelegd.

Het Zwin kampte al jaren met een enorme verzanding. Hierdoor stroomde er steeds minder zeewater in het natuurgebied, waardoor de slikken en schorren en ook de typische dieren en planten bedreigd werden.

"De inrichtingswerken waren noodzakelijk om een **duurzame toekomst** te garanderen voor dit unieke natuurgebied.

Het zorgt er tegelijk voor dat Vlaanderen en Nederland een grotere oppervlakte getijdennatuur realiseren en zo grensoverschrijdend werk maken van de Europese natuurdoelen", verklaart Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw.

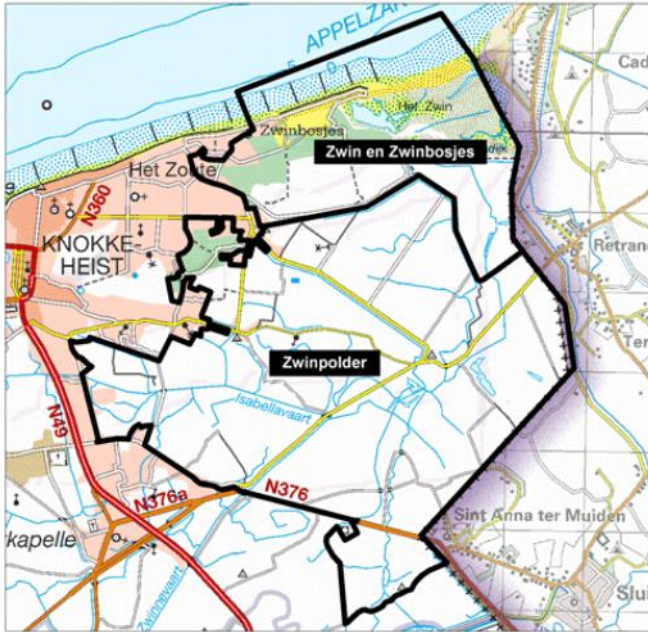
Meer zee, meer Zwin

Vandaag wordt het Zwin een stuk groter. Er komt 120 hectare bij, waarvan 10 hectare in Nederland. Dat brengt de totale oppervlakte van het grensoverschrijdende natuurgebied op **333 hectare**. De aannemer graaft daarvoor op een dag met zeer laag getij de laatste stukken Internationale Dijk weg, zodat de zee bij hoog water de uitbreiding kan binnenstromen. Een uitdagende klus.

De antiverzillingsmaatregelen zijn operationeel en worden gemonitord. Uit de eerste metingen van 2019 op het terrein bleek dat alles naar verwachting werkt. Er werden onder de partners nog afspraken gemaakt voor enkele optimalisatie-investeringen. De Stuurgroep kwam niet bijeen in 2019.

Planbegeleidingsgroep landinrichtingsproject Zwinpolders en landinrichtingsplan Nieuwe Watergang

Situering:

In december 2010 startte de Vlaamse overheid met de opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van de natuurlijke en de agrarische structuur van het Zwin en de omliggende polders in de gemeente Knokke-Heist. Er is daarvoor beslist om voor deze regio twee Ruimtelijke Uitvoeringsplannen op te maken:

- Het RUP "Zwin en Zwinbosjes"
- Het RUP "Zwinpolder"

Het RUP "Zwin en Zwinbosjes" is definitief vastgesteld door de Vlaamse regering op 12 juli 2013. Via dit RUP krijgt het te ontpolderen deel van de Willem Leopoldpolder de bestemming Natuurgebied. Het RUP "Zwinpolder" is definitief vastgesteld door de Vlaamse regering op 30 januari 2015.

In de Zwinpolder zijn een aantal beschermde landschappen en monumenten. Ook zijn een aantal dijken, waterlopen en kreken aangeduid als respectievelijk droge en natte lineaire elementen met een belangrijke ecologische of cultuurhistorische waarde.

Het gebied is een groot aaneengesloten landbouwgebied gelegen in de polders. Het bestaat vooral uit grote percelen en goed gestructureerde bedrijven. Ongeveer 400 ha worden uitgebaat als grasland, de rest als akkers. De grootste oppervlakte wordt gebruikt door gespecialiseerde akkerbouwbedrijven en rundveebedrijven.

Landinrichtingsproject Zwinpolders

Het landinrichtingsproject Zwinpolders heeft volgende doelstellingen:

- 1) Het vrijwaren van de toekomstmogelijkheden van land- en tuinbouw in het projectgebied, door het uitvoeren van het raamakkoord inzake het waterbeheer in een deel van de Oostkustpolder in functie van het duurzaam behoud en de uitbreiding van het Zwin als natuurlijk intergetijdengebied.
- 2) Het verbeteren van de waterkwaliteit in het projectgebied.
- 3) Het ontwikkelen van de natuurwaarden in het gebied door gerichte aankoop en de inrichting van de in het gebied gelegen SBZ-zones en dat in functie van de realisatie van milderende maatregelen en in functie van de realisatie van instandhoudingsdoelstellingen.
- 4) Het ontwikkelen van een inrichtings-, beheer- en communicatievisie voor de erfgoed- en archeologische relictten in het projectgebied en dit meer specifiek voor de in het gebied aanwezige historische dijken, forten en industrieel erfgoed. Deze visie dient ook te passen binnen de ruimere context van communicatie en positionering van de Zwinstreek.
- 5) Het aanpassen van het recreatief netwerk in het projectgebied op de nieuwe mogelijkheden en opportuniteiten geboden door de ontwikkeling van het bezoekerscentrum “Het Zwin”, de nieuwe internationale zeedijk, de mogelijkheid tot het opzetten van een grensoverschrijdend wandelnetwerk en het natuureducatief centrum van de gemeente Knokke-Heist op de site van het als monument beschermd waterzuiveringsstation van Knokke-Heist.
- 6) De Vlaamse regering heeft op 15 april 2016 het landinrichtingsproject Zwinpolders goedgekeurd. Vervolgens werd ook de beslissing tot oprichting en samenstelling van de planbegeleidingsgroep van het landinrichtingsproject Zwinpolders goedgekeurd. De gouverneur is voorzitter van de planbegeleidingsgroep.

Het landinrichtingsplan Nieuwe Watergang

De uitvoering van het landinrichtingsplan Nieuwe Watergang zorgt dat:

- 1) Doelstelling 1) van het landinrichtingsproject Zwinpolders integraal gerealiseerd wordt;
- 2) Een belangrijk knelpunt in functie van de realisatie van doelstelling 2) van het landinrichtingsproject Zwinpolders opgelost wordt;
- 3) Een deel van doelstelling 3) van het landinrichtingsproject Zwinpolders gerealiseerd wordt.

Het landinrichtingsplan “Nieuwe Watergang” wil er in eerste instantie voor zorgen dat de verbinding tussen de Isabellavaart en het nieuwe pompemaal aan het Zwin gerealiseerd wordt. Hierdoor zal in de toekomst, bij periodes van hoge neerslag, een extra uitlaatpunt richting zee voor de Oostkustpolder gerealiseerd worden. Tegelijkertijd moet deze maatregel er ook voor zorgen dat het systeem dat voorzien wordt om de verzilting van de Zwinomgeving tegen te gaan, optimaal kan functioneren. De belangrijkste doelstelling van het landinrichtingsplan is de realisatie van het “Raamakkoord inzake het waterbeheer in een deel van de Oostkustpolder in functie van het duurzaam behoud en de uitbreiding van het Zwin als intergetijdengebied” via landinrichting. Daarnaast wil het inrichtingsplan ook de waterkwaliteit in de Paulusvaart verbeteren.

Door de Zwinuitbreiding verdwijnen een aantal waardevolle vegetaties. Als milderende maatregel zijn deze vegetaties “verplaatst” naar andere locaties (in beheer bij ANB) waar deze vegetaties “kansrijk” zouden zijn. De resultaten van deze translocatie worden gemonitord. Zo wordt door het project “Nieuwe Watergang” 1,3 ha rietmoeras gerealiseerd. Deze 1,3 ha kan beschouwd worden als een milderende maatregel voor de Zwinuitbreiding en verlaagt de nog te realiseren milderende maatregelen van de Zwinuitbreiding voor rietland tot 2,7 ha.

Door het uitvoeren van de verschillende maatregelen zal het hoogwaterbeheer in de Zwinpolder verbeteren, in de omgeving van het Zwin en ook nog aanzienlijk elders in de Zwinpolder. Voor de polder op zijn geheel zorgt dit voor een sterke afname van de overstroombare oppervlakte, waarbij vooral het landbouwgebied profiteert van een verminderd overstromingsrisico.

Het beschermde monument ‘Site van het Oude Fort Isabella en Hazegrasfort’ kent een geschiedenis die terug gaat tot de 17e eeuw en loopt tot en met de Tweede Wereldoorlog. Op verschillende momenten in 4 eeuwen tijd is deze locatie in gebruik geweest als militair bolwerk. Het Hazegrasfort zelf werd aangelegd omstreeks 1785 en omvatte de eerste Hazegrassluis, die de “Geule” (of de huidige Isabellavaart) afsloot van zee. De oudste constructieplannen dateren van 1782 en tonen 2 sluispanen van elk 4 m breedte. De oorspronkelijke dubbele sluis werd na 1820 vervangen door een enkele sluisgang, de zogenaamde Nieuwe Hazegrassluis, en tevens werd de Geule binnen het fort aangepast naar haar huidige dimensies. Door de aanleg van de Internationale Dijk in 1872 verloor de sluis grotendeels haar functie in de afwatering.

Voor de geplande herprofilering van de waterloop moet er aandacht zijn voor het rechtlijnige karakter van de Isabellavaart en de beschermde kunstwerken. Daarnaast moeten de Nieuwe Watergang, de pompboezem en de omgeving ervan als landschappelijk geïntegreerd worden ervaren. Door de opeenvolging van de verschillende historische tijdslagen en de strategische ligging moeten ook archeologische voorzorgsmaatregelen worden genomen.

De werken werden in 2019 grotendeels uitgevoerd. Er was op het einde van het jaar weliswaar een vertraging voor wat het erfgoeddeel betreft.

Uitvoeringsinitiatieven Landbouw

In 2018 keurde de planbegeleidingsgroep een reglement voor uitvoeringsinitiatieven Landbouw goed. De landbouwers zijn immers de belangrijkste grondgebruiker in de regio en hebben weinig subsidiemogelijkheden. De uitvoeringsinitiatieven zijn bedoeld voor kleinschalige projecten, door landbouwer zelf uit te voeren. Als het over meer collectieve investeringen gaat dan wordt dit opgenomen in een landinrichtingsplan met, naar alle waarschijnlijkheid, een waterbeheerder als financierend partner.

Tijdens het overleg met de planbegeleidingsgroep op 27 september werden de ingediende uitvoeringsinitiatieven Landbouw goedgekeurd. Die projecten werden vervolgens in december door de vakminister goedgekeurd.

De planbegeleidingsgroep kreeg op het overleg van 27 september ook een voorstelling van het nieuw landinrichtingsplan “Hazegraspolderdijk en Cantelmolinie”.

De deelprojecten hiervan zijn:

- verkeersveilige inrichting van de omgeving van het Hazegrasfort
- Verkeersveilige inrichting van de Graaf Leon Lippensdreef
- De inrichting van de Cantelmolinie⁴ en omgeving in functie van doelen van zowel Erfgoed, Landbouw, Natuur als Recreatie

De voorziene maatregelen in het landinrichtingsplan zijn:

- De inrichting van de verkeersas Graaf Leon Lippensdreef tussen de Bronlaan en het bezoekerscentrum Zwin Natuurpark
- Inrichting Hazegraspolderdijk tussen Zwart Huis en Retranchementstraat
- Inrichting omgeving Hazegrasfort
- Vertragen waterafvoer en opstuwen Paulusvaart
- Inrichting van het beschermd cultuurhistorisch landschap Cantelmolinie
- Natuurdoelen “Polders” en “Binnenduinen”
- Verbeteren landbouwstructuur
- Natuurverbinding Riegaartsvlietkreek – Geul van Greveninge.

T.OP Kustzone

De kust kent een sterke lineaire verstedelijking met een hoge bevolkingsdichtheid. Open ruimte aan de kust is schaars en de verstedelijking neigt verder uit te deinen naar het hinterland. Door haar unieke ligging, op de scheidingslijn tussen land en zee heeft de kust er alle belang bij, om een kwaliteitsvolle ontwikkeling na te streven. Verschillende ruimtelijke instrumenten kunnen hierbij helpen. Maar gezien de specificiteit van de kust is het belangrijk om deze concreet af te toetsen met de realiteit. Zo is realisatie van betaalbaar wonen aan de kust echter complexer dan ze op het eerste gezicht lijkt en de druk van de immobiële sector op het bestaande patrimonium reëel.

De kustzone is een dynamisch gebied met grote uitdagingen op het vlak van klimaat, wonen, werken, mobiliteit, energie, water, recreatie, biodiversiteit en landbouw. Er zijn tal van projecten, visies,

⁴ De Cantelmolinie te Westkapelle is beschermd als landschap. De bescherming omvat de vaart met de bastionpunten. De Cantelmolinie verbond de twee forten Isabella en Sint-Donaas. Ze was opgebouwd als een doorlopende linie met zeven redans (bolwerken met twee schuine zijden) op een onderlinge afstand van 150 meter. Vandaag is de linie nog duidelijk in het landschap te herkennen. Haar naam dankt ze aan generaal de Cantelmo, de Spaanse gouverneur van Vlaanderen, op wiens bevel ze werd verbouwd in 1640.

ideeën en er zijn veel overheden en partners actief. Heel wat initiatieven overlappen of beïnvloeden elkaar. Afstemming is nodig.

Het departement Omgeving Vlaanderen startte een territoriaal ontwikkelingsprogramma (T.OP) op voor de kustzone en tekende een samenwerkingsovereenkomst met West- Vlaanderen. Beide overheden maken samen werk van een actiegericht programma voor de ruimtelijke ontwikkeling van de kustzone op korte en middellange termijn. Samen met alle belanghebbenden en met de lokale overheden wordt op een constructieve manier samengewerkt rond thema's zoals stedelijke reconversie, verzilting en ruimtelijke kwaliteit.

Het projectgebied omvat naast de tien kustgemeenten (De Panne, Koksijde, Nieuwpoort, Middelkerke, Oostende, Bredene, De Haan, Blankenberge, Brugge en Knokke-Heist) negen steden en gemeenten uit het hinterland, die overwegend ingenomen worden door de polders (Veurne, Alveringem, Lo-Reninge, Diksmuide, Gistel, Oudenburg, Jabbeke, Zuienkerke en Damme). De voorzee, het strand, de duinen en de polders vormen immers een geomorfologisch geheel. Heel wat van de knelpunten en potenties manifesteren zich in deze ruimere omgeving.

T.OP Kustzone kan voortbouwen op de opgedane kennis uit het gebiedsgerichte traject van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen voor de Oostkust. Ruimte Vlaanderen heeft daar verschillende kustgemeenten, West- Vlaanderen, het gewest en vele partners uit het middenveld rond de tafel gebracht om na te denken over de toekomst van de kustregio. Ook de resultaten van de studie Metropolaan Kustlandschap 2100 bieden een nuttige basis voor het programma. Via ontwerpend onderzoek werden hier langetermijnbouwstenen ontwikkeld voor een duurzame kustregio.

Concreet worden de lokale besturen door T.OP Kustzone ondersteund bij de verdere ontwikkeling van hun gemeente. Dit gebeurt op een geïntegreerde manier, rekening houdend met zowel de economische, ecologische als sociale uitdagingen waarvoor de kust staat. De finaliteit is immers een leefbare kwalitatieve kust, waar bewoners graag en goed samenleven, waar toeristische ontwikkelingen, wonen, open ruimte en natuur in evenwicht zijn, en waar rekening gehouden wordt met de draagkracht van de regio.

Dit zijn de projecten:

Werf 1: De Duinen (Trekker: Departement Omgeving)

Departement Omgeving werkt samen met de VLM binnen de Westhoekduinen. Hiervoor werd een samenwerkingsovereenkomst gefinaliseerd en binnenkort opgestart. Dit sluit nauw aan bij het EU project Vedette waar Provincie West-Vlaanderen coördinator van is.

Het doel van de samenwerking is een traject op te starten om ecologische barrières in de Westkustduinen weg te werken en te kijken om instrumentarium en kennis samen te leggen.

Werf 2: Polders (Trekker: Departement Omgeving)

Niet alleen op het snijvlak tussen land en zee lopen er heel wat projecten. Dat is ook zo in het hinterland (duinen, polders, ...). Ook hier zal T.OP Kustzone een actieve rol opnemen in het verzamelen en verspreiden van kennis en het samenbrengen van partners over de projecten heen.

Vanuit T.OP werd er een studiedag georganiseerd die de bestaande kennis rond watermanagement in de polders samenbracht en doorgaf aan de betrokken gebruikers in de polders (landbouwers, natuurorganisaties, gemeentebesturen, polderbesturen, ...). Daarnaast werd er deelgenomen aan de studie waterbalans die geïnitieerd werd door Provincie West-Vlaanderen, werd het project TopSoil opgevolgd en werd er ondersteuning geboden aan de VLM voor het project Oudlandpolder

Werf 3: De Bebouwde omgeving (Trekker: Provincie West-Vlaanderen)

Vanuit de gemeenten in de regio werd gevraagd aandacht te hebben voor de mogelijkheden voor verdichting van het bebouwd weefsel, de aanpak van reconversie, de benadering van de vergrijzing en het woningaanbod voor eigen inwoners. Samen met de gemeenten en vanuit concrete voorbeelden en vragen, gaan we op zoek naar goeie oplossingen en voorbeelden, naar tips en mogelijke samenwerkingen.

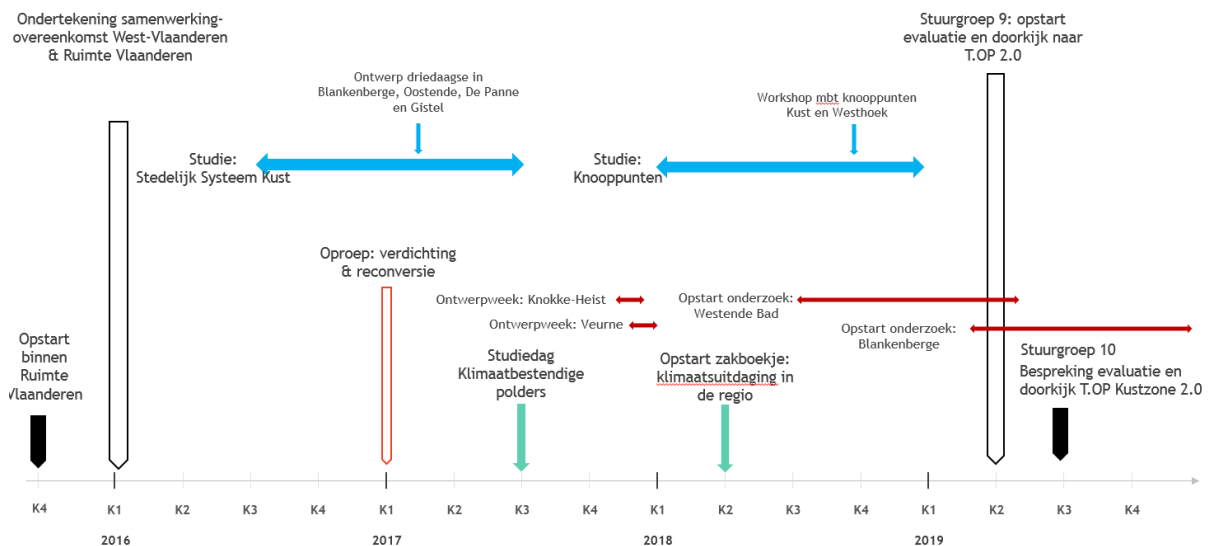
In het najaar van 2019 werd voor de tweede keer het aanbod gelanceerd om samen met de gemeente een kort ontwerptraject op te zetten om de mogelijkheden voor verdichting, reconversie, kernversterking, ... vorm te geven aan de hand van een concrete case. Dit gebeurt via een ontwerpatelier waar de externe en interne expertise wordt samengebracht. Op basis van een concrete vraag of opgave worden nuttige en realistische ontwikkelingsmogelijkheden geschetst. De methodiek is een participatief proces samen met de bewoners, het lokale bestuur en de lokale actoren, met een duidelijke focus en resultaatgericht. Er wordt verder ingezet op het verder delen van de kennis die verworven is in kader van de uitgevoerde cases. Dit gebeurt aan de hand van twee initiatieven: een leertraject en een draaiboek als communicatiemiddel. Het draaiboek heeft als doel kennis, resultaten en ervaringen te bundelen, om andere kustgemeentes te helpen en te inspireren om zelf aan de slag te gaan. Naast het draaiboek wordt ook een leertraject opgezet voor de betrokken gemeentelijke diensten van de kustzone. Aan de hand van vier werkvergaderingen worden een aantal kustspecifieke thema's (die aangedragen zijn door de gemeentes zelf) verdiept en geconcretiseerd. Per werkvergadering wordt er toegewerkt naar een afgelijnd eindresultaat die een bijdrage levert in het draaiboek. Voorbeelden van thema's zijn betaalbaar wonen en woonkwaliteit, kwaliteit in de publieke ruimtes, verdichting aan de kust die ruimer is dan hoogbouw,...

Werf 4: (bereikbare) Westhoek: (Trekker Departement Omgeving) -> mee opgevolgd door GGW Westhoek

Tijdens de eerste cyclus van T.OP Kustzone (2015-2019) kwam mobiliteit, bereikbaarheid vaak aan bod bij rondvragen naar prangende onderwerpen in de regio. Hierop werd reeds ingezet via onderzoekstrajecten, maar er werden geen concrete stappen gezet binnen T.OP, samen met gemeenten. In de 2^e cyclus van T.OP Kustzone wordt dit onderwerp beter benaderd, zodat ook hier realisatiegerichte samenwerkingen kunnen worden opgestart. De opgedane kennis kan dan meteen ook opnieuw verspreid worden naar alle belanghebbenden in de regio. Er wordt daarnaast ook

onderzocht of de gemeenten kunnen ondersteund worden in hun beleidsvoorbereiding inzake toeristische ontsluiting, parkeren, ... Onderwerpen waar elke kustgemeente mee geconfronteerd wordt en die niet binnen één enkele vervoersregio aan bod kunnen komen. Met T.OP Kustzone en MOW wil men bekijken hoe dergelijke kustspecifieke onderwerpen kunnen opgenomen worden, over de 3 bevoegde vervoersregio's heen.

T.OP Kustzone - terugblik

Tijdens het overleg Stuurgroep 9 van 4 april 2019 werd er teruggeblikt op een aantal nog lopende dossiers en werd een stand van zaken gegeven over de uitwerking van een zakboekje over de klimaatgevolgen voor de kustregio. Deze publicatie zal op hoofdlijnen de uitdagingen bespreken. Meer diepgaande informatie kan nadien opgezocht worden via de aangeleverde bronnen.

Beheerregeling meeuwen

Twee grote meeuwensoorten, de kleine mantelmeeuw en de zilvermeeuw zijn wettelijk beschermd, en voor beide zijn gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen (IHD) vastgesteld in het kader van het Natura 2000-beleid. Zo wordt vooropgesteld dat in Vlaanderen 1.920 paren van de kleine mantelmeeuw tot broeden komen, en 20.000 zilvermeeuwen overwinteren.

Tot en met 2013 bevonden bijna alle broedparen van grote meeuwen zich op terreinen in de voorhaven van Zeebrugge. Met de verdere uitbouw van de haven enerzijds, en de terugkeer van de vos anderzijds, hebben deze meeuwen hun broedgebied verplaatst naar daken, en dat in een veel ruimere omgeving. Momenteel zijn grote meeuwen dan ook te vinden over de ganse midden- en oostkust, en op diverse plaatsen in het binnenland (urbane en industriële gebieden, havens...). Dat blijft niet onopgemerkt. De dieren veroorzaken er vaak overlast in verschillende vormen, zoals het aanpikken van vuilnis, schijnaanvallen, lawaaihinder of materiële schade (occasioneel).

Om tegemoet te komen aan de verzuchtingen die bij betrokkenen leeft, werd op initiatief van het kabinet van toenmalig minister Schauvliege met de opmaak van een beheerregeling gestart. Een beheerregeling is een instrument dat voorzien is in het Soortenbesluit en gericht is op het beheer (in brede zin) van overlastveroorzakende soorten. Een beheerregeling wordt door de minister vastgesteld en is in principe voor vijf jaar geldig.

De beheerregeling wordt opgemaakt door het ANB, dat tot dusver beroep deed op een studiebureau. De opmaak wordt begeleid door een stuurgroep met vertegenwoordiging van onder meer belangengroepen uit de havensector en natuursector. De stuurgroep wordt voorgezeten door de gouverneur van West-Vlaanderen. Op 23 november 2018 vond de startvergadering van de stuurgroep Beheerregeling Meeuwen plaats.

Het overleg met deze stuurgroep maakt deel uit van de probleemverkennde fase, waarin de problematiek zo goed als mogelijk in kaart wordt gebracht, op schaal van Vlaanderen en gebaseerd op zowel een bevraging van de betrokken actoren en experts, als op literatuuronderzoek. De uitwerking van oplossingen maakt deel uit van de volgende fase (oplossingsgerichte fase).

In 2019 waren er vijf overlegmomenten met de stuurgroep:

Stuurgroep 3 – 22 januari 2019

Stuurgroep 4 – 13 februari 2019

Stuurgroep 5 – 22 februari 2019

Stuurgroep 6 – 18 juni 2019

Stuurgroep 7 – 30 september 2019

Omdat de uitwerking van een beheerregeling een precare evenwichtsoefening blijkt te zijn, nam de gouverneur het initiatief om aan minister Demir eind 2019 een tussentijds, principiële akkoord te vragen over de krachtlijnen van het huidige ontwerp en de aanpak van het vervolgproces.

Krachtlijnen van de beheerregeling:

- 1) De instandhoudingsdoelen van beide meeuwensoorten moeten ten allen tijde worden behaald.
- 2) Er worden drie types zones onderscheiden:
 - Broedzones: terreinen waar meeuwen tot broeden komen, en waar niet van hun bescherming wordt afgeweken. Zie punt 3.
 - Uitdoofzones met generieke afwijking: terreinen waar afwijkingen van verboden handelingen per definitie worden toegestaan (conform de afwijkingmogelijkheden van het Soortenbesluit), op basis van de daar aanwezige activiteiten. Het gaat hierbij om
 - private of publieke entiteiten die welbepaalde, kritiek bevonden activiteiten uitvoeren. Het gaat hierbij om specifieke NACEBEL-codes (bv. code 10, vervaardiging van voedingsmiddelen; 51, luchtvaart; 861 ziekenhuizen...) of een Seveso-statuuut.
 - woonkernen (conform de definitie van Departement Omgeving, versie 1/7/2013)

- Uitdoofzones met specifieke afwijkmogelijkheden: terreinen waar verboden handelingen kunnen worden toegestaan, te beoordelen op basis van individuele aanvragen en behandeling. (Merk op: dit is de huidige aanpak.) Dit zijn alle terreinen die niet onder bovengenoemde types vallen.
- 3) Geschikte broedzones worden gezocht en ingericht. Bij hun selectie worden conflicten met socio-economische activiteiten vermeden maar ook conflicten met andere beschermde, kwetsbare grondbroeders.
- Momenteel worden volgende locaties onderzocht: bestaande broedzones en nabijgelegen, potentiële broedzones in de voorhaven van Zeebrugge, Baai van Heist, Baai van Zeebrugge, Zwin (broedeiland), haven van Antwerpen, haven van Oostende, en militair Kamp van Lombardsijde.
- Deze selectie is nog niet definitief. Onder andere de haven van Gent dient nog nader te worden onderzocht.
- De budgettaire implicaties voor de inrichting zijn nog niet opgemaakt.
- 4) De Stad Oostende en Vogelbescherming Vlaanderen vzw richten op eigen initiatief een meeuweninterventieteam op, dat overlast op een gestructureerde manier opvolgt en desgevallend ingrijpt. Uit ervaring blijkt dat bestaande ergernissen aanzienlijk gemitigeerd kunnen worden.

Vlaams minister Demir gaf begin januari 2020 haar akkoord.

Complex Project Kustvisie

Zeewering is op basis van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen een bevoegdheid van het Vlaams Gewest.

Tijdens de vorige legislatuur kreeg Vlaamse Baaien concrete vorm met de voorstelling van het Masterplan Vlaamse Baaien in mei 2014 aan het Vlaams Parlement. De finaliteit was toen en is nog steeds de zorg dat de Vlaamse kust op een veerkrachtige en natuurlijke wijze aangepast is aan en bestand is tegen de veranderende klimaatomstandigheden en de zeespiegelrijzing. Er werd toen beslist om in eerste instantie de processen van de zee nog beter te doorgronden via multidisciplinair en geïntegreerd onderzoek.

In het huidig regeerakkoord is Vlaamse Baaien als doelstelling versterkt en bevestigd. In het najaar van 2017 wijzigde Vlaamse Baaien van naam naar Complex Project Kustvisie. Met het Complex Project Kustvisie wil de Vlaamse overheid een lange-termijnaanpak ontwikkelen voor de bescherming van de Vlaamse kust tot 2100. Het masterplan kustveiligheid uit 2011, dat volop in uitvoering is, verzekert onze veiligheid tegen overstromingen in de kustregio tot 2050. Het masterplan kustveiligheid gaat uit van een gematigd scenario tot 2100 met een zeespiegelstijging met 80 cm bij hoogwater.

Het Complex Project Kustvisie kijkt verder. De centrale doelstelling is de kustbescherming tegen overstromingen na 2050 verder opdrijven. De Vlaamse overheid zal onderzoeken welke bijkomende maatregelen daarvoor genomen moeten worden, boven op de maatregelen die al van kracht zijn en uitgevoerd worden in het kader van het masterplan kustveiligheid. Het Complex Project Kustvisie gaat uit van een extreem scenario met een zeespiegelstijging met 300 cm tot 2100.

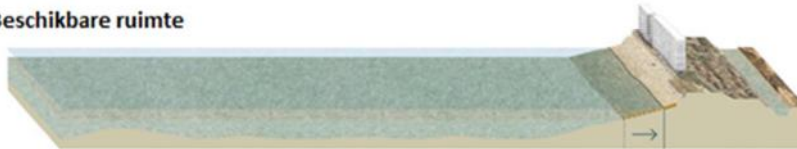
De centrale doelstelling van het Complex Project Kustvisie is de kust beter beveiligen. Dat zal gebeuren met aandacht voor de bestaande activiteiten en functies, zowel aan landzijde als op zee. Oplossingen om de kustbescherming te verhogen, zullen het ruimtegebruik beïnvloeden, maar ze bieden ook kansen voor win-winsituaties voor zowel economische functies (recreatie, toerisme, blauwe economie, landbouw, visserij, ...) als natuur en milieu.

In de toekomst zullen er nieuwe inzichten ontstaan over de klimaatverandering en het effect ervan op onze kust. Aangezien het tempo van de zeespiegelstijging onduidelijk is, moeten oplossingen kunnen evolueren met de zeespiegelstijging, of gaandeweg uitgevoerd kunnen worden. De maatregelen van het Complex Project Kustvisie moeten dus flexibel zijn, zodat ze niet continu aangepast hoeven te worden aan die ontwikkelingen. Elke maatregel moet ook robuust genoeg zijn om bestand te zijn tegen extreme klimaatveranderingen. Het Complex Project Kustvisie heeft als doel een duurzame aanpak uit te werken voor de kustverdediging op lange termijn, rekening houdend met de problematiek van zeespiegelstijgingen die groter zijn dan 80 centimeter over 100 jaar.

Uitdagingen

Beschikbare ruimte

Achterland

Overstromingsbescherming

Limieten huidige infrastructuur

De uitgangspunten van CP Kustvisie zijn:

- Een adaptieve kustbescherming.
- Een niet-landwaartse verschuiving van de kustbeschermingszone.
- Een verbod op die types verstoringen van de fysieke processen van de Noordzee en van de morfologie van het kustprofiel, die aanleiding geven tot onvoorspelbare of onbeheersbare effecten.
- Een ruimtelijke aansluiting op de kustlijn van de buurlanden.
- Een ruimtelijke aansluiting op de riviermondingen en haventoeegangen.
- Een verenigbaarheid met het huidige en toekomstige gebruik van de Noordzee en de Schelde in een internationaal kader.

Procedure 'Complexe Projecten'

Verkenningsfase

Onderzoeksfase

Uitwerkingsfase

Uitvoeringsfase

Gesitueerd binnen de procedure 'Complexe Projecten' is de Onderzoeksfase opgestart. Er werd eerder voor geopteerd deze fase te starten met een Verkennende Alternatievenonderzoeksnota (V-AON). Conform de procedure wordt bij de start van de onderzoeksfase in eerste instantie een alternatievenonderzoeksnota opgemaakt. Die geeft een beschrijving van de doelstellingen en de geografische werkingssfeer van het complexe project en bepaalt de reikwijdte van het geïntegreerde onderzoek. De nota bepaalt welke alternatieven er onderzocht moeten worden en op welke wijze de effecten van die alternatieven zullen worden onderzocht.

Voor deze fase van het proces worden de alternatieven op een strategisch niveau omschreven. De detailinvulling met technische maatregelen gebeurt in een latere fase.

Er worden 4 alternatieven naar voren geschoven:

- 1) kustlijn landwaarts laten verschuiven door de zeespiegelrijzing,
- 2) huidige kustlijn vasthouden,
- 3) kustlijn beperkt zeewaarts,
- 4) kustlijn volledig zeewaarts.

4 locaties kustlijn naar voren geschoven

1: de locatie van de kustlijn verschuift beperkt landwaarts

2: de locatie van de kustlijn wordt vastgehouden

3: de locatie van de kustlijn verschuift beperkt zeewaarts

4: de locatie van de kustlijn verschuift volledig zeewaarts

Het is mogelijk dat op basis van inspraakreacties op de alternatievenonderzoeksnota combinaties van deze 4 voorgestelde alternatieven meegenomen worden. Finaal wordt de locatie van de kustlijn van de toekomst vastgelegd. Zo kunnen er vervolgens in de Uitwerkingsfase concrete maatregelen voor de bescherming van de kust en het achterland tegen overstromingen vanuit zee worden vastgelegd. Ingevolge de verre tijdshorizon van het Complex Project Kustvisie (2100) wordt de 'alternatievenonderzoeksnota' voorafgegaan door een aan het publiek en de adviesinstanties voorgelegde 'verkenkende alternatievenonderzoeksnota' (V-AON).

Tijdens de Bestuursvergadering van 26 februari werd vooral gefocust op de verdere uitwerking van de verkenkende nota voor de adaptieve kustbescherming van de toekomst.

De inhoud van de V-AON is als volgt:

- Aan het publiek en de adviesinstanties wordt gevraagd om zich uit te spreken over vier mogelijke locaties voor de kustlijn;
- Aansluitend op de inspraakreacties van het publiek en de adviezen van de adviesinstanties, worden de één tot vier mogelijke locaties voor de kustlijn onderworpen aan ontwerpend onderzoek.

De inspraakreacties van het publiek en de adviezen van de adviesinstanties over de V-AON en het voorgenomen ontwerpend onderzoek worden door het projectteam verwerkt in een publiek bekendgemaakt overwegingsdocument, dat weergeeft hoe met de inspraakreacties en adviezen wordt omgegaan. De V-AON en het overwegingsdocument aansluitend op de V-AON vormen samen de basis voor het ontwerpend onderzoek over de mogelijke locaties voor de kustlijn.

Ontwerpend onderzoek in co-creatie

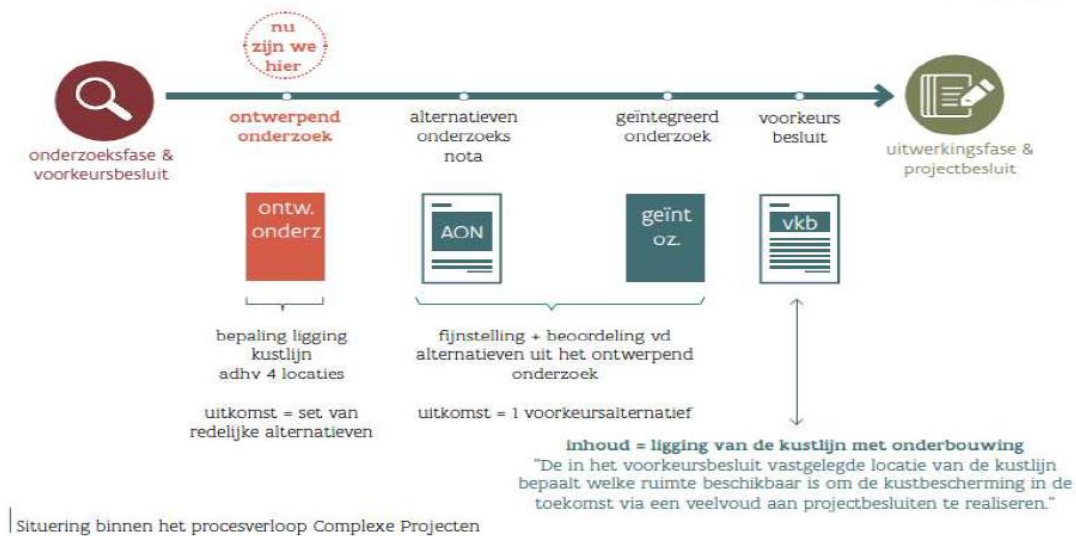

- Co-creatieproces via werktafels met stakeholders
 - **Verkenkende werktafel:**
 - Eigenheid kustsysteem in kaart brengen o.b.v. landschapslezingen: ruimtegebruik, economische betekenis, hydromorfologie en ecologische processen
 - Input participanten: aanbrengen terreinkennis en belangrijke aandachtspunten
 - **Oriënterende werktafel:**
 - Mogelijke kustlijnliggingen voorstellen o.b.v. eigenheid kustsysteem
 - Input participanten: toetsing draagvlak, aanbrengen randvoorwaarden voor de alternatieven en aanbrengen eventuele andere alternatieven
 - **Finaliserende werktafel :**
 - Voorstellen van de verschillende uitgewerkte alternatieven
 - Input participanten: toetsing draagvlak, feedback op voorstellen

Tijdens het ontwerpend onderzoek zal elk van de alternatieven verder invulling krijgen over de volledige lengte van de Vlaamse kust, in dialoog met de betrokken stakeholders. Ook zullen de potenties en beperkingen van de alternatieven worden geïdentificeerd.

De Bestuursvergadering van 21 maart ging verder in op de uitwerking van deze nota. Tijdens de Bestuursvergadering van 30 september 2019 werden de werkzaamheden van de lente en zomer toegelicht. Er wordt werk gemaakt van inventarisatie van de systeemkennis om haalbare alternatieven te kunnen formuleren. Een goed inzicht in de werking van het kustlandschap staat centraal en vormt tevens de basis voor een project richting 2100 bij +3 meter zeespiegelstijging. Ook worden er beoordelingsinstrumenten uitgewerkt. De Verkenkende Alternatievenonderzoeksnota werd in 2019 gefinaliseerd en is klaar om alle betrokken partijen en het brede publiek hierover te bevragen. Er werd gewacht op de visie van de nieuwe vakminister over het proces als inhoud van de Verkenkende Alternatievenonderzoeksnota - CP Kustvisie.

Verloop onderzoeksfase

CP Nieuwe Sluis Zeebrugge

De Vlaamse Regering koos op 28 juni 2019 definitief voor de Visartsluis als de locatie voor de nieuwe sluis in Zeebrugge. Daarnaast is ook voorzien in een nieuwe verbindingsweg, de Nx, die het doorgaand verkeer via een tunnel onder de nieuwe sluis laat gaan.

De publicatie van het voorkeursbesluit in het Belgisch Staatsblad gebeurde op 1 oktober 2019 en activeerde tevens de beroepstermijn bij de Raad van State.

Het voorkeursbesluit omvat naast de beschrijving van de nodige infrastructuurwerken ook een actieprogramma. Dit programma inventariseert de vereiste acties en maatregelen voor de realisatie van het voorkeursalternatief. Naar de bedrijven toe is voorzien in een begeleidingstraject met het streven naar een maximale herlocalisatie van de activiteiten.

Dit voorkeursbesluit beëindigt de onderzoeksfase. De volgende processtap in het complex project is de start van de uitwerkingsfase, als voorbereiding naar de definitieve goedkeuring van het projectbesluit, dat verwacht wordt in 2022. Het projectbesluit zal de nodige vergunningen omvatten om over te kunnen gaan tot de effectieve bouw van de sluis.

Dit complex project volgt de nieuwe procesaanpak voor complexe projecten. Samen met het complex project (extracontainercapaciteit) Antwerpen zijn dit de eerste twee projecten die het proces doorlopen. Er is nog geen toetsingskader om de vooropgestelde termijnen van de processtappen in te schatten.

Samen met het nemen van het voorkeursbesluit duidde de Vlaamse Regering de gouverneur aan als trajectbegeleider om het vervoltraject van het complex project te coördineren. Een trajectbegeleiding is maatwerk. De gouverneur staat daarbij in voor een neutrale, coördinerende en lokaal verankerde aanpak.

Als kick-off van dit begeleidingstraject voor de bedrijven organiseerde de gouverneur rondetafelgesprekken op 9 december 2019 met een 25-tal bedrijven. De genodigden tot deze rondetafel waren de bedrijven binnen de geïmpacteerde zone van het project. Er is de inspanningsverbintenis om bedrijven maximaal te ondersteunen bij het verplaatsen van de activiteiten. Op 16 december 2019 was er verder een overleg met vertegenwoordigers van Defensie.

Uit elk van deze gesprekken blijkt alvast dat de onzekerheid knaagt en zich al laat voelen in de onderhandeling voor de verlenging van bestaande contracten of het verwerven van nieuwe klanten. Er is een duidelijke vraag om snel een concreet, realistisch tijdsplan te verkrijgen.

De volgende stap is het opstarten van een individueel traject per bedrijf. De verwachting is dat in het voorjaar van 2020 een trajectbegeleider wordt aangesteld, die als eenduidig aanspreekpunt zal fungeren en verder ook dat er middelen worden vrijgemaakt om dit begeleidingstraject op maat mogelijk te maken. Voorbereidend ontvingen alle bedrijven eind december 2019 alvast een onlinevragenlijst. Een op te richten werkgroep 'bedrijven' bestaande uit het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, MBZ, stad Brugge en VLAIO staat vervolgens in voor de opvolging en de uitwerking van de concrete dossiers.

Gedumpte oorlogsmunitie in de Noordzee

Het project 'Test voor opruimen WOI- en WOII-munitie in de Noordzee nabij Knokke-Heist' is een samenwerking tussen Maritieme Toegang en het Programma Innovatieve Overheidsopdrachten (PIO). Met PIO probeert de Vlaamse overheid overheidsopdrachten meer in te zetten voor innovatie.

Op de Paardenmarktsite, ongeveer 1,5 kilometer van de kust van Knokke, ligt naar schatting 35.000 ton gedumpte munitie, vooral uit wereldoorlog I. Het gaat om conventionele en chemische munitie. Vandaag is er geen gevaar voor het mariene milieu of de volksgezondheid, maar de munitie wordt wel nauwkeurig gemonitord. Wanneer de chemische munitie doorroest of door scheepsaanvaringen doorscheurt, kan dit tot chemische vervuiling leiden.

Op 10 oktober 2019 was er een marktconsultatie. Experts bespraken 29 use-cases voor het ruimen van conventionele en chemische munitie op de zandbank De Paardenmarkt, zonder dat er een prioritering tussen die use-cases werd vastgelegd. De gouverneur was betrokken bij het uitwerken van deze use-cases in het bijzonder vanuit zijn taakstelling in de nood- en interventieplanning. Uit de aanbevelingen van de experts blijkt dat eerst bijkomende technische en wetenschappelijke stappen noodzakelijk zijn om tot een testomgeving te komen. Dit betekent bijvoorbeeld het bouwen van een replica-omgeving die zo dicht mogelijk aanleunt bij de dumpsite op de Paardenmarkt, maar zonder de gevaarlijke stoffen om verschillende innovatieve technieken te testen en te evalueren. Heel wat

beschikbare meetapparatuur en technieken zijn op land al bruikbaar, maar vergen aanpassingen voor toepassingen in de (ondiepe) zee.

Ventilus

Het project Ventilus maakt het elektriciteitsnetwerk in West-Vlaanderen toekomstbestendig. Ventilus zorgt ervoor dat de elektriciteit van de nieuwe offshore windparken op onze Noordzee en ook die van andere hernieuwbare energiebronnen, zoals zonne-energie en windturbines op land, aangesloten kan worden op het Belgische elektriciteitsnet.

Elia zorgt als beheerder van het Belgische hoogspanningsnet voor de transmissie van elektriciteit en staat in voor de bouw van de nodige infrastructuur. De Vlaamse Overheid is bevoegd voor de opmaak van Gewestelijke Ruimtelijke UitvoeringsPlannen (GRUP) zoals voor het project Ventilus.

De Vlaamse Regering keurde op 29 maart 2019 de startnota van het project goed. De gouverneur zit het planbegeleidingsteam voor. Dit bestaat uit vertegenwoordigers uit de milieubewegingen, werkgeversorganisaties, landbouworganisaties en de Vlaamse Landmaatschappij. De input van deze groep gaf mee vorm aan de startnota. Verder is de gouverneur voorzitter van de werkgroep 'lokale besturen' met als doel de inbreng van de lokale kennis te waarborgen.

Ventilus bestaat uit verschillende onderdelen. Een belangrijke component is de nieuwe luchtlijn tussen de 'Stevin-as' en het hoogspanningsstation in Avelgem. Deze luchtlijn zal uitgebaat worden op het hoogste spanningsniveau 380kV met een capaciteit van 6GW. Het exacte traject van dit onderdeel is nog niet bepaald. De startnota geeft een overzicht van mogelijke opties voor deze verbinding en ook voor de andere onderdelen van Ventilus.

Om het tracé te bepalen, kiest de Vlaamse Overheid, samen met Elia, resoluut voor een participatieve aanpak. Zo kwam de startnota tot stand in nauwe samenwerking met de provincie West-Vlaanderen en diverse stakeholders. Inwoners van de 25 betrokken gemeentes werden in de loop van mei en juni uitgenodigd voor infomarkten op 10 verschillende plaatsen in West-Vlaanderen. Ook milieu-, landbouw- en ondernemersorganisaties en de lokale besturen werden betrokken. Via de website www.ventilus.be kon iedereen tussen 29 april 2019 en 27 juni 2019 mee nadenken over het toekomstige tracé. Het openbaar onderzoek leidde tot 3.200 individuele bezwaren, 32 petitieën en 42 adviezen.

Als een neutrale procesbegeleider waakte de gouverneur erover dat iedereen de kans krijgt om al zijn bezorgdheden te uiten en vragen te stellen en dat alle invalshoeken evenwaardig aan bod komen. Een aandachtspunt hierbij is weliswaar dat participatie niet mag leiden tot "alles in vraag te blijven stellen". Dat geeft immers een onduidelijk discussiekader. Er wordt gewaakt over een goed omlijn participatietraject zodat er geen vals gevoel van beslissingsmacht ontstaat. Bepaalde kenmerken van dit project staan niet ter discussie: als Elia een project moet aanleggen om de offshore-energie in West-Vlaanderen te onthalen dan wordt er over die verbinding zelf geen debat gevoerd.

Na de vele inspraakreacties tijdens de publieke raadpleging van het Gewestelijk Ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) Ventilus, kondigde de Vlaamse Regering op 20 december 2019 een bijkomende tussenstap in de procedure aan. De keuze van de technologie was een vaak terugkerend thema tijdens de inspraakperiode. Het Vlaams Departement Omgeving start daarom een oefening waarin stakeholders en onafhankelijke experts samen in dialoog gaan om de technologiekeuze in alle objectiviteit te dubbelchecken. Daarnaast worden nog andere processen opgestart om een antwoord te bieden op vragen over onder meer landbouw en gezondheid.

Deze bijkomende tussenstap in de procedure is beschreven in de tweede procesnota. De volgende stap is dan een scopingnota die de reacties en adviezen mee verwerkt en wordt verwacht tegen de zomer van 2020.

Noord-Frankrijk

De Vlaamse Regering stelde op 17 februari 2012 gouverneur Carl Decaluwé aan als Vlaamse coördinator van de grensoverschrijdende samenwerking tussen Vlaanderen en Noord-Frankrijk met ingang van 1 april 2012 en lopend tot en met 31 maart 2017.

Op 24 maart 2017 heeft de Vlaamse Regering de gouverneur opnieuw aangesteld als Vlaamse coördinator voor de grensoverschrijdende samenwerking met Noord-Frankrijk, van 1 april 2017 tot en met 31 maart 2022. Ze verlengt hiermee de opdracht van de gouverneur voor een nieuwe periode van vijf jaar, om de grensoverschrijdende samenwerking tussen Vlaanderen en Noord-Frankrijk te verzekeren. Op 1 april 2019 startte dus het achtste werkjaar van de gouverneur als Vlaamse coördinator.

In het algemeen staat de Vlaamse coördinator in voor de begeleiding van bestaande contacten of de creatie van nieuwe contacten tussen de Vlaamse administraties en hun Noord-Franse collega's en dat voor verschillende thema's.

Een belangrijk onderdeel in het takenpakket van de Vlaamse coördinator is de coördinatie en afstemming van de Vlaamse vertegenwoordiging van de twee Europese Groeperingen voor Territoriale Samenwerking (EGTS'en) die in West-Vlaanderen actief zijn, namelijk de EGTS Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai en de EGTS West-Vlaanderen/Flandre-Dunkerque-Côte d'Opale. De gouverneur/Vlaamse coördinator zetelt in de bestuursorganen (Bureau en Algemene Vergadering) van beide structuren.

EGTS Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai

Algemene Vergadering

Op 29 maart 2019 woonde de gouverneur/Vlaamse coördinator de Algemene Vergadering van de Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai bij te Rijsel. Belangrijkste thema op vergadering was de luchtkwaliteit in de Eurometropool, waarover een kaderbeslissing ter goedkeuring voorlag. De gouverneur/Vlaamse coördinator vertolkte het gecoördineerde standpunt van de Vlaamse overheid over deze kaderbeslissing. Daarnaast werd op deze vergadering een overzicht gegeven van de acties van de Eurometropool en een aantal beslissingen genomen over de begroting.

Regionaal Overleg Metropool

De Bureauvergaderingen en de Algemene Vergaderingen van de EGTS Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai worden voorbereid door het Regionaal Overleg Metropool (ROM). Dit overlegorgaan wordt voorgezeten door de gouverneur/Vlaamse coördinator en streeft gemeenschappelijke Vlaamse standpunten na.

De Vlaamse verkozenen die deel uitmaken van het Bureau en de Algemene Vergadering van de EGTS Eurometropool Lille-Kortrijk-Tournai, de Vlaamse medewerkers die deze EGTS opvolgen en een vertegenwoordiger van Transforum vzw maken deel uit van het ROM.

In 2019 vond het ROM twee keer plaats op 29 maart 2019 en 3 december 2019. De vergaderingen gingen telkens door in het stadhuis van Kortrijk. Het ROM van 29 maart 2019 stond in het teken van de voorbereiding van de Algemene Vergadering, die dezelfde voormiddag plaatsvond. De kaderbeslissing over de luchtkwaliteit en de begroting van de Eurometropool waren thema's die aan bod kwamen op het ROM.

Op het ROM van 3 december 2019 werd de Algemene Vergadering van 5 december 2019 (waarvoor de gouverneur/Vlaamse coördinator verontschuldigd was) voorbereid. Thema's die aan bod kwamen tijdens het ROM waren grensoverschrijdende mobiliteit en werkgelegenheid. Het oriënterend begrotingsrapport werd eveneens overlopen.

EGTS West-Vlaanderen/Flandre-Dunkerque-Côte d'Opale

Bureauvergadering en Algemene Vergaderingen

Op 4 juni 2019 woonde de gouverneur/Vlaamse coördinator het Bureau en de Algemene Vergadering bij in Hondskoote. De samenstelling van beide vergaderingen werd gewijzigd, als gevolg van onder meer de gemeente- en provincieraadsverkiezingen. Nieuwe vertegenwoordigers van de Provincie West-Vlaanderen en WVI werden afgevaardigd.

Belangrijkste punten op de agenda van beide vergaderingen waren het activiteitenrapport 2018, de jaarrekening en de administratieve rekening van het boekjaar 2018, en de eerste begrotingswijziging van 2019. Bij de bespreking van het activiteitenrapport gaf de gouverneur/Vlaamse coördinator als

peter van de Werkgroep Water een korte toelichting over de uitvoering van het Europese Interreg V-project 'Mageteaux' dat een verbetering nastreeft van de waterafvoer tijdens hoogwater in de grensoverschrijdende Moeren.

De gouverneur/Vlaamse coördinator nam eveneens deel aan de Algemene Vergadering op 18 oktober 2019 in Malo-les-Bains (deelgemeente van Duinkerke). Op de vergadering werd er gediscussieerd over een evaluatie in functie van de opmaak van een meerjarenplanning voor de periode 2021-2025. De meeste partners van de EGTS wensten een evaluatie na tien jaar werking. Op de vergadering werd tevens het oriënterend begrotingsrapport voor 2020 voorgelegd.

Werkgroep Water

Naast zijn lidmaatschap van het Bureau en de Algemene Vergadering is de gouverneur/Vlaamse coördinator, samen met de heer Bertrand Ringot, burgemeester van Gravelines en Conseiller départemental du Nord, ook peter van de Werkgroep Water van deze EGTS. Reeds verschillende jaren wordt in deze werkgroep gewerkt aan een concreet voorstel van oplossing voor de afwateringsproblematiek in het grensgebied tussen Duinkerke en Veurne, meer bepaald De Moeren. In het kader van de gekozen oplossing zijn een aantal werken nodig op zowel Vlaams als Frans grondgebied.

In 2014 werd in de werkgroep Water een principesbeslissing genomen voor het opstarten van een Interreg V-project, met als doel de afwatering in het betrokken grensgebied te verbeteren. Een groep van zowel Vlaamse als Franse technici werkte dit project, genaamd 'Mageteaux', uit. Bedoeling is de afwatering van de Moeren bij piekdebieten via het kanaal Veurne-Duinkerke te laten gebeuren, richting Duinkerke.

Het voorstel houdt concreet in dat er in Vlaanderen een doorsteek komt van het Ringslot in De Moeren via de Speyevaart naar het kanaal Veurne-Duinkerke. Op Frans grondgebied is een bijkomende doorsteek nodig in Duinkerke vanaf het Canal exutoire naar de Noordzee. Daarnaast wil het project ook de bevolking sensibiliseren voor het overstromingsrisico en de gevolgen van de klimaatverandering.

Het project 'Mageteaux' werd in 2015 ingediend in het kader van het Interreg V-programma France-Wallonie-Vlaanderen en in 2016 door de bevoegde autoriteiten van dit programma goedgekeurd. De officiële lancering van dit project was normaal voorzien in 2017. Er waren echter nog enkele knelpunten, waardoor deze lancering werd uitgesteld.

Om deze knelpunten te bespreken, vond op 5 mei 2017 te Rijsel een Frans-Belgisch overleg plaats over de afwateringsproblematiek van De Moeren. De gouverneur/Vlaamse coördinator nam hieraan deel. Op de vergadering werd het ontwerp van samenwerkingsovereenkomst voor de waterbeheersing in de regio Duinkerke, Veurne en De Moeren verder besproken. De resterende knelpunten werden besproken en uitgeklaard. De Vlaamse partners hebben het akkoord van 5 mei 2017 geïntegreerd in de samenwerkingsovereenkomst en eind april 2018 aan de Franse partners bezorgd.

Op 11 juni 2018 vond in het Groot Moerhof in Adinkerke de officiële lancering van het project 'Mageteaux' plaats. De gouverneur/Vlaamse coördinator hield er een toespraak. Tijdens de tweede

helft van 2018 redigeerden de Vlaamse juristen (Departement Buitenlandse Zaken van de Vlaamse overheid, De Vlaamse Waterweg en de Provincie West-Vlaanderen), een ontwerp van verdrag tot wijziging van de Frans-Belgische overeenkomst van 1890 en zijn aanhangsel van 1968 die de waterafvoer in dit gebied regelt. Een wijziging is nodig om de gedeelde afwatering in beide richtingen mogelijk te maken. De Vlaamse juristen schreven ook de procedure tot validering van het verdrag uit.

Het ontwerp van verdrag werd eind september 2018 een eerste maal aan de Franse partners bezorgd voor nazicht en correctie en in november 2018 een tweede maal na enkele taalkundige correcties aan Vlaamse zijde. In de eerste helft van 2019 waren de diensten van de Franse staat beide documenten (ontwerp van samenwerkingsovereenkomst en ontwerp van verdrag tot wijziging van de beheersovereenkomst) nog aan het nazien en werd van Franse kant nog geen reactie gegeven.

De gouverneur/Vlaamse coördinator stelde in de Algemene Vergadering van de EGTS West-Vlaanderen/Flandre-Dunkerque-Côte d'Opale van 4 juni 2019 de vraag of een aanvraag tot verlenging van het project 'Mageteaux' niet nodig was. Het project eindigt immers op 30 september 2020.

Op het begeleidingscomité van 11 juni 2019 werd effectief beslist het project 'Mageteaux' met twee jaar te verlengen (tot 30 september 2022), omwille van de opgelopen vertraging in verband met de samenwerkingsovereenkomst in het begin van het project én inzake de investeringen (pompstation aan Vlaamse kant en schuif aan Franse kant).

Contacten met diverse personen, overheden en diensten

Op 27 juni 2019 woonde de gouverneur/Vlaamse coördinator een bilateraal politiek overleg bij met het Département du Nord in het Provinciehuis Boeverbos te Brugge. De aanwezige vice-présidents van het Département maakten kennis met de nieuwe gedeputeerden. De grote lijnen van de grensoverschrijdende samenwerking werden overlopen en het format van de viering 30 jaar grensoverschrijdende samenwerking tussen Département en Provincie op 21 oktober 2019 werd gevalideerd.

De gouverneur/Vlaamse coördinator ontving op 25 juli 2019 in Brugge de heer Gaëtan Poelman - de vertegenwoordiger van de Vlaamse regering in Frankrijk - en de heer Filip D'havé - de vertegenwoordiger van de Vlaamse regering in Nederland - voor een werklunch. Diverse thema's inzake grensoverschrijdende samenwerking kwamen aan bod.

Op 21 oktober 2019 woonde de gouverneur/Vlaamse coördinator in Roubaix de viering bij van 30 jaar grensoverschrijdende samenwerking tussen het Département du Nord en de Provincie Henegouwen enerzijds en tussen het Département du Nord en de Provincie West-Vlaanderen anderzijds. De gouverneur/Vlaamse coördinator hield er een welkomstwoord, waarin hij de dertigjarige samenwerking schetste tussen het Département du Nord en de Provincie West-Vlaanderen.

Vlaams Interbestuurlijk Coördinerend Overleg Ruimtelijke Ordening (VICORO)

Dit ambtelijk interbestuurlijk coördinerend overlegorgaan, kortweg het VICORO, werd op 8 september 2006 door de Vlaamse regering opgericht in functie van een versterkte samenwerking met de Noord-Franse regio.

De centrale opdracht van het VICORO bestaat uit het instaan voor een gecoördineerde ambtelijke beleidsvoorbereiding en adviesverlening in functie van de grensoverschrijdende samenwerking met de Noord-Franse regio op het vlak van ruimtelijke ordening.

Het VICORO is samengesteld uit een vertegenwoordiger van Departement Omgeving, een vertegenwoordiger van de Provincie West-Vlaanderen (Dienst Ruimtelijke Planning), een vertegenwoordiger van WVI en een vertegenwoordiger van Leiedal. Ze zijn hiertoe door hun bestuursniveau gemandateerd.

Een vertegenwoordiger van de gouverneur/Vlaamse coördinator, die eveneens deel uitmaakt van deze commissie, staat in voor het secretariaat. De leden van de intercommunales overleggen op hun beurt ook met de betrokken gemeenten.

In de praktijk komt het VICORO 'fysiek' niet bij elkaar, maar wordt over de binnengekomen Franse dossiers per mail overlegd en informatie uitgewisseld tussen de leden van dit overlegorgaan. Dit gebeurt onder de coördinatie (van de vertegenwoordiger) van de gouverneur/Vlaamse coördinator. Eenmaal de leden elk hun advies hebben overgemaakt aan (de vertegenwoordiger van) de gouverneur/Vlaamse coördinator, worden deze gebundeld en vertaald. Met een begeleidend schrijven van de gouverneur/Vlaamse coördinator worden de adviezen vervolgens aan de bevoegde Franse diensten of personen overgemaakt.

In 2019 bogen de leden van het VICORO zich over volgende Franse ruimtelijke planningsdocumenten:

- Schéma de Cohérence Territoriale Flandre-Dunkerque (SCoT);
- Plan Local d'Urbanisme Intercommunal Habitat Déplacements (PLUiHD);
- Projet du Plan Local d'Urbanisme Intercommunal valant programme local de l'Habitat (PLUI-H) van de Communauté de Communes Flandre Intérieure (CCFI);
- Schéma Régional d'Aménagement, de Développement Durable et d'Egalité des Territoires (SRADDET) van de Préfecture de la région Hauts-de-France.

De leden van het VICORO hadden zelf geen opmerkingen bij deze documenten, maar de opmerkingen van de Provinciale Dienst 'Strategie en Ontwikkeling' en meer specifiek van 'Gebiedsgerichte Werking Westhoek' over het SCoT, en van de Stad Poperinge over het PLUiHD, werden telkens via een schrijven van de gouverneur/Vlaamse coördinator overgemaakt aan de bevoegde Franse instanties.

Naast bovenvermelde vier ruimtelijke planningsdocumenten waarover het VICORO zich boog, werden door de Préfecture du Nord volgende twee ruimtelijke planningsdocumenten overgemaakt:

- Projet du Plan Local d'Urbanisme Intercommunal (PLUI) de la Communauté d'Agglomération de la Porte du Hainaut (CAPH);
- Projet du Plan Local d'Urbanisme Intercommunal (PLUI) de la Communauté d'Agglomération de Valenciennes Métropole (CAVM).

Vermits het grondgebied van beide Franse agglomeraties niet paalt aan Vlaanderen, werden over deze documenten geen adviezen uitgebracht door het VICORO. De Prefectuur werd hierover in beide gevallen schriftelijk geïnformeerd.

Milieu

Projet de Plan Régional de Prévention et de Gestion des Déchets (PRPGD)

Op 13 februari 2019 ontving de gouverneur/Vlaamse coördinator een schrijven van de heer Michel Lalande, Préfet de la Région Hauts-de-France, waarin werd gewezen op de mogelijkheid te participeren aan het openbaar onderzoek dat over dit ontwerp-plan zal worden georganiseerd. Het kabinet van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw werd over deze mogelijkheid geïnformeerd en een contactpersoon bij de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) werd door het kabinet aangeduid. Deze info werd via een schrijven van 26 februari 2019 van de gouverneur/Vlaamse coördinator aan de Préfet overgemaakt.

Milieuhinder Wervik

Door de stad Wervik werd de gouverneur/Vlaamse coördinator op 19 juli 2019 op de hoogte gebracht van een aantal klachten inzake milieuhinder afkomstig van een bedrijf in het Franse Comines. Deze klachten werden door de waarnemend gouverneur via een schrijven van 5 augustus 2019 overgemaakt aan de Préfet de la Région Hauts-de-France met de vraag deze klachten door zijn bevoegde diensten te laten onderzoeken.

Op 29 augustus 2019 antwoordde men vanuit de prefectuur dat men het dossier zal onderzoeken en men de gouverneur op de hoogte zal houden van de verdere evolutie. Op 3 december 2019 ontving de gouverneur/Vlaamse coördinator een brief van de Préfet met de resultaten van het gevoerde onderzoek. Het stadsbestuur van Wervik werd hierover geïnformeerd.

De klachten over het betrokken bedrijf inzake milieuhinder zijn niet nieuw. In het verleden werd hierover met de prefectuur op geregelde tijdstippen briefwisseling gevoerd. De gouverneur/Vlaamse coördinator werd over deze problematiek ondervraagd in de provincieraad van 26 september 2019. Op dezelfde dag werd hierover ook een schriftelijke vraag ingediend.

Water

Schémas D'Aménagement et de Gestion des Eaux (SDAGE) en Plans de Gestion des Risques Inondations (PGRI)

Bassin Artois-Picardie

Op 12 december 2018 ontving de gouverneur/Vlaamse coördinator een schrijven van de Préfet de la Région Hauts-de-France, waarin hij meldde dat het SDAGE en het PGRI in het bassin Artois-Picardie worden herzien en wees op de consultatiemogelijkheid ter zake. De brief werd overgemaakt aan het kabinet van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw.

Op 12 maart 2019 werd de Préfet via een schrijven van de gouverneur/Vlaamse coördinator ingelicht dat de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW), Werkgroep Kaderrichtlijn Water, een gecoördineerde reactie zal overmaken aan de Direction Régionale de l'Environnement, de l'Aménagement et du Logement (DREAL), de bevoegde Franse overheidsdienst.

Bassin Rhin-Meuse

Op 26 februari 2019 ontving de gouverneur/Vlaamse coördinator een schrijven van de Préfet de la Région Grand Est, waarbij hij meldde dat het SDAGE en het PGRI in het bassin Rhin-Meuse worden herzien en wees op consultatiemogelijkheid ter zake. De brief werd overgemaakt aan de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM).

Op 12 maart 2019 werd de Préfet via een schrijven van de gouverneur/Vlaamse coördinator ingelicht dat de CIW, Werkgroep Kaderrichtlijn Water, een gecoördineerde reactie zal overmaken aan de DREAL.